

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2017 METŲ
TEKSTINĖ ATASKAITA**

Molėtai, 2018

TURINYS

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
1. Bibliotekų skaičius.	5
2. Tinklo pokyčiai.....	5
3. Nestacionarinis aptarnavimas.....	5
4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje	6
II. FONDO FORMAVIMAS.....	6
1. Fondo būklė.....	6
2. Dokumentų gautis.....	7
3. Dokumentų nurašymas.....	8
4. Fondo panaudojimas.....	9
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	10
1. Vartotojų telkimas.....	10
2. Vartotojų skaičius ir sudėtis	10
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	11
4. Dokumentų išduotis.....	11
5. Darbo vietos	12
6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.....	13
7. Prieiga ir sąlygos.....	15
8. Tarpbibliotekinis abonementas.....	15
9. Renginiai.....	15
10. Mokamos paslaugos.....	23
11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.....	24
IV. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS.....	26
1. Vartotojai ir lankytojai.....	26
2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	26
3. Renginiai vaikams.....	27
4. Informacinis darbas.....	30
5. Fondo formavimas.....	31
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	32
1. LIBIS PĮ diegimas.....	32
2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.....	32
3. Internetas.....	33
4. Kraštotyros darbas.....	34
VI. METODINĖ VEIKLA	36
1. Metodinės veiklos kryptys.....	36
2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.....	37
VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	39
VIII. PERSONALAS.....	41
1. Darbuotojų skaičius.....	41
2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.....	42
IX. MATERIALINĖ BAZĖ	44
1. Patalpų būklė.....	44
2. Techninis aprūpinimas.....	45
X. FINANSAVIMAS	46
1. Pajamos ir finansavimas.....	46
2. Išlaidos.....	46
IŠVADOS	47

BENDROJI DALIS

2017 metai Molėtuose išsiskyrė jubiliejų virtine – minimos miesto 630, Viešosios bibliotekos – 80 ir rajono literatų brolijos – 20 metų sukaktys. Turbūt geresnio laiko ir negali atrasti viešosios bibliotekos veiklą nukreipiant į vietos bendruomenes, skatinant partnerystę su savivaldybės švietimo, visuomeninėmis organizacijomis, užtikrinant bibliotekos paslaugų prieinamumą ir plėtrą įvairiausioms bendruomenės grupėms. Biblioteka vykdė įvairias priemones bendruomenės skaitymo skatinimui, kultūrinio ir literatūrinio akiračio plėtimui, bendruomenės nariams suteikė galimybę realizuoti save asmeninėje kūrybinėje erdvėje, organizavo bibliotekos paslaugų reklamą, didino bibliotekos ir bibliotekininko prestižą. Per 2017 metus rajono bibliotekose apsilankė **141 629 lankytojai**, suorganizuota **858** informaciniai, kultūriniai, šviečiamojo pobūdžio žodiniai ir vaizdiniai **renginiai**.

Šalia bibliotekos vykdomų tradicinių veiklų, skaitymo skatinimo iniciatyvų (Mažoji knygų mugė, Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas, naujų knygų pristatymai, aptarimai, garsiniai skaitymai), gyventojams buvo siūlomos inovatyvios ir naujos veiklos: projektas „Molinukės kelionė su knyga“ įvairiomis veiklomis siekė skatinti vaikų skaitymo idėją; vykdant projektą „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, sukurtas interaktyvus Molėtų rajono literatūrinis žemėlapis; „Auksinių protų“ kovose jėgas išbandė 9 komandos, kuriose dalyvavo tiek jaunimas, tiek senjorai; bibliotekos parodų erdvės tapo mėgstamos tiek meno mylėtojų, tiek kūrėjų.

Viešoji biblioteka 2017 metais dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Savivaldybių viešųjų bibliotekų, Apskričių viešųjų bibliotekų, Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, LR Švietimo ir mokslo ministerijos. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Nacionalinės bibliotekų savaitės, Suaugusiųjų mokymosi savaitės ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginius, Europos dienos šventę bei dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitėje, Nacionalinio diktanto rašyme, o susumavus akcijos vasaros „Skaitymo iššūkio“ rezultatus Panevėžio regiono bibliotekose, paaiškėjo, jog Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra pirmaujanti. Atsiliepdamos į LR Kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos kvietimą, VB ir kaimo bibliotekos sėkmingai sudalyvavo Metų knygos rinkimų akcijoje. Dapkūniškių ir Bijutiškių bibliotekos, pateikusios reikalavimus atitinkančią paraišką, iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gavo dovanų – komplektus knygų. Gruodžio mėnesį rajono bibliotekos, atsiliepdamos į LR Prezidentės globojamą „Knygų Kalėdų“ akciją, kvietė lankytojus dalyvauti renginiuose, diskutuoti, skaityti knygas ir jas dovanoti bibliotekoms.

2017 m. Molėtų miesto šventėje nešurmuliavo gyvoji lauko biblioteka – viešajai bibliotekai

teko ne mažiau atsakinga užduotis – organizuoti tarptautinį forumą, kuris kvietė diskutuoti apie vieną iš svarbiausių šiandienos aktualijų – kultūrų skirtumus ir jų sugyvenimą. Bibliotekoje vyko atvira diskusija „Mūsų nauji kaimynai: kaip priimti ir susidoroti su augančiais kultūriniais iššūkiais“, kurioje dalyvavo įvairaus amžiaus svečiai iš užsienio (Latvijos, Lenkijos, Vokietijos).

Viešoji biblioteka – aktyvi savanorystės skatinimo bibliotekose dalyvė. Praktiką bibliotekoje atliko 18 savanorių, kurie dalyvavo Lietuvos darbo biržos projekte jaunimui „Atrask save“, kurio tikslas - sumažinti nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio 15–29 m. amžiaus jaunimo skaičių. Savanoriai susipažino su bibliotekos veikla, padėjo bibliotekininkėms organizuoti renginius, tvarkyti dokumentų fondą, vystyti knygnešystės veiklą. Vaikų literatūros skyrius jau turi kelerių metų darbo patirtį su savanoriais, taip pat bibliotekoje (prie Informacijos skyriaus) veikia ir Senjorų klubas, kurio nariai – aktyvūs įvairių veiklų dalyviai ir iniciatoriai.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant įvairiuose konkursuose. Laimėta Partnerysčių bibliotekos nominacija „Viešųjų bibliotekų ir jų padalinių (filialų) metų nominacijai gauti“ konkurse kategorijoje – savivaldybių viešosios bibliotekos. Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) projekte „Atsakingas skaitytojas“ viešoji biblioteka buvo tarp nugalėtojų – gauti prizai visai bibliotekai, jos lankytojams, aktyviausiems darbuotojams.

Visus 2017 metus biblioteka aktyviai formavo savo įvaizdį viešojoje erdvėje. Rajono ir respublikos spaudoje bei elektroninėje žiniasklaidoje buvo skelbiamos rajono bibliotekų veiklą reprezentuojančios publikacijos. Oficialioje bibliotekos internetinėje svetainėje www.moletai.rvb.lt ir jos *Facebook* paskyroje toliau talpinta visa informacija apie įstaigos veiklą, paslaugas, kraštiečius.

Molėtų viešoji biblioteka gavo padėkas už dalyvavimą Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto rengiamų komunikacijos projektų konkurse „PR Lapės 2017“, Šiaurės ministrų tarybos projekte „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, kituose konkursuose ir projektuose.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius.

2017 metais Molėtų savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą (toliau – SVB) sudarė 25 bibliotekos: Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – VB) ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 7 yra sujungtos su bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekomis.

2. Tinklo pokyčiai.

2017 metais viešosios bibliotekos tinklas nepakito.

Bibliotekų tinklo tankumo 1000 gyventojų koeficientas – 1,34.

Bibliotekų prieigos koeficientas – 746.

3. Nestacionarinis aptarnavimas.

Nors rajone yra optimalus bibliotekų skaičius (1 kaimo bibliotekai tenka – 541 gyventojas), tačiau išlieka problema aptarnaujant rajono vietovių, kurie nutolę nuo kaimo bibliotekos 15-18 km., gyventojus. Pagrindinė šių gyventojų aptarnavimo forma – knygnešystė. Per praėjusių metų laikotarpį VB sistemos bibliotekoms tolimesnėse vietose gyvenančius žmones aptarnauti padėjo 172 knygnešiai (2016 m. – 177). Jie aptarnavo 390 gyventojų (2016 m. – 391), iš jų – 240 neįgalių ir senyvo amžiaus. Iš viso nunešta 8061 fiz. vnt. dokumentų (2016 m. – 8143 fiz. vnt.), iš jų 6484 fiz. vnt. – neįgaliems ir pagyvenusiems žmonėms.

2017 metais VB tęsė bendradarbiavimą su Lietuvos žmonių su negalia sąjungos Molėtų skyriaus ir Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų bendruomenių nariais: jų prašymu dokumentai buvo pristatomi į vietą, organizuojami bendri renginiai. Alantos bibliotekos knygnešiai nešė spaudinius Alantos senelių globos namų gyventojams, organizavo įvairius renginius, susitikimus su jais.

Viešoji ir kaimo bibliotekos kasmet pamini Knygnešių dieną, dažniausiai, apsilankymu pas skaitytojus. Šią 2017-ųjų dieną Informacijos skyriaus darbuotojos su dovanomis (spauda, knygomis ir spurgomis) lankėsi Molėtų ligoninės Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuje, kaimo bibliotekininkės ir jaunieji knygų mylėtojai aplankė senyvus ir negalią turinčius kaimo gyventojus bei įteikė jiems po knygą. Tą dieną bibliotekose vyko renginiai, į kuriuos rinkosi žmonės neabejingi gimtajai kalbai bei lietuviško žodžio nešėjams – knygnešiams.

Lietuvos aklųjų bibliotekos (LAB) Panevėžio filialo kilnojamoji bibliotekėlė jau daug metų veikia prie Molėtų VB. 2017 m. jos paslaugomis naudojosi 13 vartotojų (2016 m. – 5). Jiems išduota 233 fiz. vnt. (2016 m. – 179 fiz. vnt.) garsinių dokumentų.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Molėtų skyrius organizavo literatūrinius renginius, kuriuose dalyvavo ir VB darbuotojai, Molėtų rajono literatų brolijos nariai.

4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

2017 metais struktūrinių pokyčių Molėtų SVB nebuvo.

II. FONDO FORMAVIMAS

1. Fondo būklė.

Molėtų SVB bibliotekų fonde yra 155406 fiz. vnt., 30369 pavadinimais dokumentų.

(žr. lentelę Nr. 1.)

Lentelė Nr. 1. Molėtų SVB dokumentų fondas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo dydis		Fondo dydis (be periodinių leidinių)		Iš jų:				Periodiniai leidiniai	
		Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Fiz. vnt.	%
						Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%		
1.	Molėtų VB sistemoje	155406	30369	148084	95,3	98643	66,6	49441	33,4	7322	4,7
2.	VB	40066	29943	39320	98,1	21987	55,9	17333	44,1	746	1,9
3.	Kaimo filialuose	115340	22272	108764	94,3	76656	70,5	32108	29,5	6576	5,7

Per ataskaitinius metus VB dokumentų fondas padidėjo 872 fiz. vnt.(0,6 %). Padidėjimo priežastis – daugiau gauta paramos būdu gautų knygų.

Rajono 1 gyventojui tenka 9 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 7,1 fiz. vnt.; kaime: 9,2 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,7 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,4 fiz. vnt., kaime: 0,8 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,08 fiz. vnt. garsinių ir regimųjų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,2 fiz. vnt., kaime: 0,04 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,01 fiz. vnt. elektroninių dokumentų. Iš jų: mieste: 0,01 fiz. vnt., kaime: 0,01 fiz.vnt.

1 vartotojui tenka 28,8 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 23,3 fiz. vnt., kaime: 31,3 fiz. vnt.

2. Dokumentų gautis.

2017 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekų fondai pasipildė 11708 fiz. vnt. dokumentų, 1410 naujų pavadinimų. Apie fondų papildymą SVB sistemoje pagal turinį žr. lentelę Nr. 2.

Lentelė Nr. 2. Molėtų SVB dokumentų gautis.

Eil. Nr.	Biblioteka	Dokumentų gautis 2017 metai (iš viso)			Dokumentų (be periodinių leidinių)		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodinių leidinių	
		Fiz. vnt.	Pav.	% fonde	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
1.	Molėtų VB sistemoje	11708	1410	7,5	4811	1314	3874	865	937	449	6897	96
2.	VB	2089	1311	5,2	1360	1224	934	894	426	408	729	87
3.	Kaimo filialuose	9619	1148	8,3	3451	1072	2940	822	511	250	6168	76

Lentelė Nr. 3. Molėtų VB fondų papildymas pagal dokumentų rūšis (2017 m.).

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	2017 m. iš viso gauta:										1 filialas vidutiniškai gavo		Naujų dokumentų procentas fonde		
		Knygų		Serialiniai leidiniai		Gars./reg.		Elektron. leid.		Kitų dok.		Fiz. vnt.	Pav.	Tinklo b-se	VB	Kaimo fil.
		Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%					
1.	Molėtų VB sistemoje	4781	40,9	6897	58,9	24	0,2	3	0	3	0	401	135	7,5	5,2	8,4

2017 metais dokumentų gautis buvo 338 fiz. vnt. didesnė negu 2016 metais. Dokumentų gautis padidėjo, nes ataskaitiniais metais daugiau gauta dokumentų paramos būdu.

Kultūros ministerijos skirtomis lėšomis įsigyta 2031 fiz. vnt. dokumentų, 640 naujais pavadinimais.

Molėtų rajono savivaldybės skirtomis lėšomis įsigyta 5286 fiz. vnt. periodinių leidinių, 49 pavadinimais.

Paramos būdu gauta 2612 fiz. vnt. dokumentų, 638 naujais pavadinimais.

Skaitytojai padengė pamestas knygas – 168 fiz. vnt., 36 pavadinimų.

Neprenumeruojamų periodinių leidinių gauta 1611 fiz. vnt., 47 pavadinimais.

Vidutiniškai 1 kaimo filialas gavo 401 fiz. vnt. dokumentų, 135 pavadinimais. Atsižvelgiant į gyventojų ir vartotojų skaičių mažiausiai dokumentų teko Žaugėdų ir Žiūrų filialams.

Per metus gauta 96 pavadinimai periodinių leidinių. 1 kaimo filialui teko vidutiniškai 18 pavadinimų.

2017 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekos sukaupe dokumentų fondą už 35865,27 euro.

Vienam gyventojui teko 1,98 euro dokumentams įsigyti.

Vienam vartotojui teko 6,63 euro dokumentams įsigyti.

1000 gyventojų dokumentų įsigijimui tenka: 1978,45 euro.

2017 metais VB gavo privalomojo dokumentų egzemplioriaus 2 pavadinimų periodinius leidinius: „Vilnis“, „Molėtų žinios“.

Už Molėtų rajono savivaldybės skirtas lėšas periodinių leidinių užsakėme už 11500 eurų. Vienam gyventojui teko 0,63 euro dokumentams įsigyti iš savivaldybės lėšų.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15044 eurus. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimą pagal tiekėjus žr. lentelę Nr.4.

Lentelė Nr. 4. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimas.

Pagal tiekėjus	Lėšos (eurais)
UAB „Alma littera sprendimai“	6214,21
UAB „Jotema“	1576,56
UAB „Tyto alba“	1310,19
UAB „Baltos lankos“	1110,87
Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	768,83
A.Vereckio įmonė „Nieko rimto“	563,74
UAB „Vagos“ prekyba	364,85
UAB leidykla „Gimtasis žodis“	247,14
„Aukso pieva“ IĮ	197,50
UAB „Versus aureus“	128,95
MB „Tikra knyga“	117,75
Kiti tiekėjai	2231,41

Vienam gyventojui teko 0,83 euro. dokumentams įsigyti iš LR Kultūros ministerijos lėšų.

Paramos būdu gautos knygos įkainuotos 8669,54 euro.

Skaitytojų padengtos pamestos knygos už 651,73 euro.

Vidutinė įsigyto dokumento kaina – 3,06 eurais.

3. Dokumentų nurašymas.

Per praėjusius metus nurašyta 10836 fiz. vnt. dokumentų, 218 pavadinimų. Iš jų:

- VB – 2231 fiz. vnt.,1496 pavadinimais,
- Kaimo filialai -8605 fiz. vnt.,167 pavadinimais.

Dokumentų nurašymo priežastys:

- fiz. vnt. – 2923 susidėvėję dokumentai,
- fiz. vnt. – 7797 neaktualaus turinio dokumentai,
- fiz.vnt . – 43 vartotojų prarasti,

- fiz. vnt. – 73 dėl kitų priežasčių.

2017 metų gauties ir nurašymo palyginimas:

- Gauta – 11708 fiz. vnt.
- Nurašyta – 10836 fiz. vnt.
- Skirtumas – 872 fiz. vnt.

Šiais metais dokumentų nurašymas sumažėjo (872 fiz. vnt. mažiau negu 2016 m.), nes po fondo suvedimo į LIBIS PĮ buvo atrinkta ir nurašyta tik vaikų literatūros skyriaus susidėvėjusi ir neaktuali literatūra.

4. Fondo panaudojimas.

Fondų apyvarta SVB bibliotekose yra nedidelė – 1,1; VB – 1,1; kaimo filialuose – 1,1.

Jau keletą metų fondų apyvarta nesikeičia. Mažą apyvartą ir toliau sąlygoja objektyvūs faktoriai: nuolat senstantys dokumentų fondai, lėšų trūkumas, mažas fondų papildymas naujais dokumentais ir subjektyvus faktorius – skiriamas mažas dėmesys dokumentų fondų populiarinimui.

Lentelė 5. Fondo panaudojimo koeficientas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo panaudojimo koeficientas								
		Grožinė literatūra			Šakinė literatūra (be periodinių leidinių)			Periodiniai leidiniai		
		Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas
1.	VB sistemoje	66,6	38,9	0,58	33,4	7,2	0,21	4,7	52,5	11,1
2.	VB	55,9	48,2	0,86	44,1	8,9	0,20	1,9	37,5	19,7
3.	Kaimo filialuose	70,5	35,7	0,50	29,5	6,5	0,22	5,7	57,7	10,1

VB nėra saugyklos ir mainų fondo.

Elektroniniame kataloge iš viso yra 96391 bibliografinių įrašų. Šiais metais katalogas pasipildė – 6866 naujais įrašais; iš jų – 1754 analizinių.

2017 m. Vaikų literatūros skyriuje buvo atliktas fondo patikrinimas po fondo suvedimo į LIBIS PĮ. Informacijos skyriaus bei kaimo bibliotekų fondai jau suvesti į LIBIS PĮ ir atlikti jų fondų patikrinimai.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas.

2017 metų liepos 1 d. statistikos duomenimis rajone gyveno 18128 gyventojai (bibliotekos statistinėse ataskaitose – 18644). Molėtų mieste gyveno 5650 gyventojų.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 29,8%
- VB – 30,4%

Kaimo bibliotekose – 29,5%

Vidutinis gyventojų skaičius tenkantis vienai bibliotekai:

- SVB – 725
- VB – 5650

Kaimo bibliotekose – 520.

2. Vartotojų skaičius ir sudėtis

2017 metais Molėtų VB ir kaimo bibliotekų paslaugomis naudojosi 5406 vartotojai (2016 m. – 5367), t.y. 39 vartotojais daugiau. Iš jų – 1342 vaikai. VB paslaugomis naudojosi 1718 vartotojai (2016 m. – 1621), t.y. 97 vartotojais daugiau. Jau treči metai, kai viešoji biblioteka dirba naujose erdviose patalpose, pilnai pradėjo veikti bibliotekos teikiamų paslaugų sistema, bibliotekos darbuotojai stengėsi kuo efektyviau patenkinti bendruomenės narių poreikius, ieškojo naujų darbo formų.

Kaimo bibliotekose vartotojų aptarnauta 3688 (2016 m. – 3746), t.y. 58 vartotojais mažiau nei 2016 m. Kasmet rajone, ypač kaimo vietovėse, dėl įvairių priežasčių sumažėja gyventojų, todėl mažėja ir vartotojų skaičius. Tai pagrindinė objektyvi kaimo bibliotekų vartotojų skaičiaus mažėjimo priežastis. Šį mažėjimą sąlygojo ir subjektyvios priežastys: nepakankamas vartotojų poreikių tenkinimas, mažas dokumentų fondų ir skaitymo populiarinimas.

Kaimo bibliotekose daugiausia vartotojų aptarnaujama Arnionių (51%), Suginčių (45 %), Giedraičių (39%) bibliotekose. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Žiūrų (15%), Levaniškių (16%), Bekupės (17%) ir Toliejų (19%) bibliotekose. Dauguma šių bibliotekų nuo Molėtų miesto yra nutolusios 6-8 km. ir daugelis šio mikrorajono gyventojų naudojami VB paslaugomis.

Vartotojų skaičius 1 gyventojui – 0,3.

Bibliotekininkų skaičius 1000 vartotojų – 7.

Vartotojų skaičius vienai bibliotekai: rajone – 216, kaime – 154.

Molėtų rajone dominuoja kaimo bibliotekos, turinčios 101-200 skaitytojų. Jos sudaro

79 % visų bibliotekų skaičiaus. (žr. 6 lentelę).

Lentelė Nr. 6. SVB kaimo bibliotekų skaičius pagal vartotojų sutelkimą.

Iki 100	101-200	201-300	301-400	401-500	Virš 500
1	19	3	1	0	0

Didžiausią skaitytojų grupę viešojoje bibliotekoje sudaro tarnautojai – 28,3 proc., o kaimo bibliotekose kiti asmenys (pensininkai, bedarbiai, namų šeimininkės) – 29,1 proc. Palyginus su ankstesniais metais vartotojų kaita kaimo bibliotekose išliko panaši, o viešojoje bibliotekoje palapsniui vartotojai kito – sumažėjus skaitytojų vaikų ir jaunimo grupėms, padidėjo darbininkų ir tarnautojų grupės. Skaitytojų išsidėstymą pagal užimtumą galima matyti lentelėje (žr. 7 lentelę).

Lentelė Nr. 7. Skaitytojų išsidėstymas pagal užimtumą.

Vartotojai	SVB		VB		Kaimo bibliotekose	
	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
Vartotojų iš viso:	5406		1718		3688	
Iš jų:						
Vaikai	1332	24,6	419	24,4	913	24,8
Tarnautojai	1099	20,3	487	28,3	612	16,6
Darbininkai	737	13,6	126	7,3	611	16,6
Jaunimas (moksleiviai, studentai)	843	15,6	365	21,2	478	12,9
Kiti	1395	25,8	321	18,7	1074	29,1

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

2017 metais SVB sistemos bibliotekose apsilankė 141629 lankytojai, t.y. 846 lankytojais daugiau negu 2016 metais. (žr. 8 lentelę).

Lentelė Nr. 8. Lankytojų skaičius ir lankomumas (2016-2017 m.).

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Lankomumas	
	2017 metai	2016 metai		2017 metai	2015 metai
SVB	141629	140783	+846	26,2	26,2
VB	37508	35236	+2272	21,8	21,7
Kaimo bibliotekose	104121	105547	-1426	28,2	28,1

Molėtų VB per darbo dieną apsilankė 124 lankytojai, o vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai tenka 4338 apsilankymai per metus, per dieną – 17.

4. Dokumentų išduotis

2017 metais SVB sistemos bibliotekose dokumentų išduota 167151 fiz. vnt. (2016 m. – 166896 fiz. vnt.), tai yra 255 fiz. vnt. daugiau, negu 2016 metais. Nors dokumentų išduotis ir ne

žymiai padidėjo, tačiau tai rodo, kad spausdintų knygų ir periodinių leidinių skaitymo tradicija neišnyksta, bet lieka tokia pat svarbi ir mėgstama. Todėl svarbu ir toliau daugiau dėmesio skirti skaitymo skatinimo ir įgūdžių formavimo procesui.

Išduota dokumentų į namus:

- SVB – 116588 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 26922 fiz. vnt.,
- Kaimo bibliotekose – 89666 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje:

- SVB – 50563 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 16085 fiz. vnt.,
- Kaimo bibliotekose – 34478 fiz. vnt.

SVB sistemos bibliotekose dokumentų išduotį (grožinės literatūros, šakinės literatūros (be periodikos) ir periodinių leidinių) (žr. 9 lentelę).

Lentelė 9. Dokumentų išduotis.

	Išduota dokumentų										
	Viso (fiz. vnt.)		Skirtumas	Iš jų:							
	2017 metai	2016 metai		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai	
				Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB sistemoje	167151	166896	-255	65026	38,9	11989	7,2	87813	52,5	2323	1,4
VB	43007	40857	+2150	20723	48,2	3860	8,9	16135	37,5	2289	5,3
Kaimo bibliotekose	124144	126039	-1895	44303	35,7	8129	6,5	71678	57,7	34	0,03

Skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose buvo 30,9 (2016 m. – 30,3). Skaitomumas VB – 25,0 (2016 m. – 25,2); kaimo bibliotekose – 33,7 (2016 m. – 33,6).

Vienam rajono bibliotekininkui vidutiniškai tenka 4286 fiz. vnt. išduotų dokumentų.

Vienam VB bibliotekininkui tenka – 2867 fiz. vnt. išduotų dokumentų, kaimo bibliotekose – 5173 fiz. vnt.

5. Darbo vietos

SVB tinklo bibliotekose šiuo metu yra 307 darbo vietos vartotojams. Iš jų: VB – 54, kaimo bibliotekose – 253.

Vartotojams skirtų kompiuterinių darbo vietų iš viso:

- SVB – 92, iš jų:
- VB – 13,
- kaimo bibliotekose – 79.

Tinklinių kompiuterinių darbo vietų skaičius:

- SVB – 92, iš jų:
- VB – 13;
- kaimo bibliotekose – 79.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

- SVB – 92, iš jų:
- VB – 13,
- kaimo bibliotekose – 79.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:

- SVB – 46, iš jų:
- VB – 22,
- kaimo bibliotekose – 24.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams, prijungtų prie interneto:

- SVB – 46, iš jų:
- VB – 22,
- kaimo bibliotekose – 24.

6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.

SVB tinklo sistemos bibliotekos organizavo įvairius mokymus vartotojams. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų bendra trukmė (valandomis) dokumentų fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

- SVB – 1022 val., iš jų:
- VB – 149 val.,
- kaimo bibliotekose – 873 val.

Vartotojų apsilankiusių apmokymuose skaičius:

- SVB – 1145, iš jų:
- VB – 167,
- kaimo bibliotekose – 978.

Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų valandų skaičius, skirtų elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 821 val., iš jų:
- VB – 50 val.,

- kaimo bibliotekose – 771 val..

Vartotojų skaičius, apsilankiusių apmokymuose, skirtuose elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 839, iš jų:
- VB – 81,
- kaimo bibliotekose – 758.

2017 metais viešojoje ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai, teikiamos konsultacijos. Bibliotekos darbuotojai daugiausiai mokė darbo kompiuteriu pagrindų, interneto paieškos, aiškino apie e. paslaugų galimybes kiekvieno gyvenime.

Visus 2017 metus Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka suteikė nemokamą prieigą prie svetainės www.pluralsight.com kursų, kuriuose galėjo mokytis ir Molėtų viešosios bibliotekos lankytojai.

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras kvietė viešosios bibliotekos darbuotojus ir lankytojus registruotis suaugusiųjų mokymosi informacinėje sistemoje – SMIS, kurioje tiek dirbantys, tiek besimokantys žmonės gali rasite sau naudingos informacijos iš 9 mokymosi sričių ir 500 juose skelbiamų temų.

Tampa vis populiareesnė veiklos, kurios skatina tiek suaugusiųjų, tiek vaikų vartotojų kūrybiškumą, pilietiškumą ir bendruomeniškumą. Informacijos skyriuje kas ketvirtį vyko kūrybiniai edukaciniai užsiėmimai, kuriuose aktyvūs ir kūrybiški bendruomenės nariai dalinasi savo patirtimi ir mokė įvairių kūrybos (darbų iš molio, karpinių iš popieriaus ir kt.) paslapčių.

Viešoji biblioteka įsijungė į Jaunimo garantijų iniciatyvos projekto „Atrask save“ veiklą. Projektą koordinuoja Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, į projektą įsijungusi Lietuvos darbo birža kartu su teritorinėmis darbo biržomis, nevyriausybinės organizacijos ir biudžetinės įstaigos. Projekto tikslas – suteikti jaunuoliams aktyvumo skatinimo priemones, atsižvelgiant į tai, kokį pasiūlymą jaunas žmogus pageidauja gauti: dirbti, mokytis ar atlikti praktiką. Pagal šį projektą bibliotekoje savanoriavo 18 molėtiškių. Savanoriai savarankiškai, priklausomai nuo gebėjimų, susipažino su bibliotekos veikla, organizavo edukacines priemones, dalyvavo bibliotekos renginiuose.

Informacijos skyriuje kiekvieno mėnesio paskutinį trečiadienį buvo organizuojamos Info dienos. Šių renginių metu buvo supažindinama su skyriaus veikla, teikiamomis paslaugomis, mokoma kaip naudotis elektroniniais informacijos paieškos šaltiniais. Daug dėmesio buvo skiriama pagelbėti vartotojams ieškantiems informacijos elektroniniuose kataloguose (LIBIS) bei Lietuvos ir užsienio duomenų bazėse.

Įvairūs gyventojų mokymai vyko kaimo ir bibliotekose.

7. Prieiga ir sąlygos.

Darbo valandos (per 2017 metus)

VB dirbo 2920 darbo valandų (6 darbo dienų savaitė), kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 2008 darbo valandų (5 darbo dienų savaitė).

VB vidutiniškai dirbo 58 val. per savaitę, o kaimo bibliotekos – 34 val.

Viešojoje bibliotekoje penkias dienas per savaitę vartotojai aptarnaujami po 10 valandų (nuo 8 iki 18 val.) ir vieną dieną (šeštadienį) 8 valandas (nuo 9 iki 17 val.)

Kaimo bibliotekų darbo laikas: 9 kaimo bibliotekos dirbo 40 val. per savaitę (yra po 1 bibliotekininko etatą), 9 kaimo bibliotekos – 30 val. per savaitę (yra po 0,75 bibliotekininko etato), 6 kaimo bibliotekose – 20 val. per savaitę (yra po 0,5 bibliotekininko etato).

Darbo dienos (per 2017 metus):

VB dirbo 302 darbo dienų, kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 252 darbo dienų.

8. Tarpbibliotekinis abonementas.

2017 metais TBA paslauga rajone pasinaudojo 6 abonentai. Buvo išsiųstos 6 užklauskos kitoms bibliotekoms, gauta 6 fiz. vnt. dokumentų. Šia paslauga pasinaudojo 3 VB vartotojai, kurie gavo 6 dokumentus iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos. Kaimo bibliotekos šia paslauga nepasinaudojo.

9. Renginiai.

2017 metais SVB tinklo bibliotekose buvo organizuotas 858 renginys (2016 m. – 881).

Lentelė 10. Renginių pasiskirstymas pagal pagrindines renginių formas.

Pavadinimas	Organizuota renginių							Renginių lankytojų skaičius
	Iš viso	Iš jų:						
		Kompleksiniai		Žodinių		Vaizdinių		
Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%			
Molėtų SVB	858	198	23,0	373	43,5	287	33,4	19778
VB	150	14	9,3	82	54,7	54	36,0	5973
Kaimo bibliotekose	708	184	25,9	291	41,1	233	32,9	13805

Organizuojamų renginių skaičius palyginus su 2016 metais nepadidėjo, tačiau juose dalyvavusių žmonių skaičius žymiai išaugo – 3532 dalyviais. Tai reiškia, kad bibliotekose vyko kokybiniai pokyčiai renginių organizavimo srityje.

Pagrindinės viešosios ir kaimo bibliotekų renginių temos:

- bendruomenės narių skaitymo skatinimas: susitikimai, literatūrinės popietės, knygų pristatymai, garsiniai skaitymai;

- tradiciniai renginiai (valstybinėms ir įžymioms datoms (rašytojų) pažymėti, tradicinėms šventėms paminėti ir pan.);
- edukaciniai renginiai, ugdantys bendruomenės narių kūrybinius įgūdžius;
- etnokultūros renginiai, bendravimas su kraštiečiais, kraštotyros medžiagos populiarinimas.

Kasmet Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka organizuoja **Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursą**, kuris vyksta sausio – kovo mėnesiais. Premija skiriama už reikšmingiausius metų literatūrinius kūrinius. 2017 metų konkurse dalyvavo 12 įvairaus amžiaus autorių, kurie pateikė poezijos ir prozos kūrinius. K. Umbraso literatūrinės premijos laureate tapo Justina Skupienė. Iškilmingo renginio metu Molėtų rajono savivaldybės meras Stasys Žvinys įteikė Justinai Skupienei I vietos diplomą už poeziją, taip pat jai skirta ir piniginė premija. II vietos laimėtoja tapo Nijolė Navikienė. Konkurso III vieta pasidalino Laima Pacevičienė ir Antanas Pivoras. Diplomai ir piniginės premijos jiems buvo įteiktos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną – Kovo 11-ąją – šventinio renginio metu. Tą pačią dieną Vilniaus universiteto absolventė, molėtiškė Akvilė Stančikaitė pristatė kūrybinį projektą – fotografijų parodą „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“.

Molėtų viešoji ir kaimo bibliotekos aktyviai įsijungė į **Nacionalinės bibliotekų savaitės** renginių virtinę. Iš viso viešojoje ir kaimo filialuose suorganizuota 59 renginiai, kuriuose dalyvavo 1590 dalyvių. **Mažoji knygų mugė** tapo svarbiausiu septynioliktosios Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiu. Tai šventė, kurią vieni kitiems dovanoja leidėjai, skaitytojai ir biblioteka, pasidalindami patirtimis, pristatydami knygas ir susitikimus. Knygų mugės atidarymo metu bibliotekos kolektyvą pirmieji pasveikino: Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktorius Saulius Jauneika ir Kultūros ir švietimo skyriaus vedėjo pavaduotojas Gintautas Matkevičius. Knygų mugėje dalyvavo 11 leidyklų, vyko naujų knygų pristatymai, edukacinė programa vaikams. Pirmąkart Molėtų krašto istorijoje išleista rinktinė „Lobiai be burtų“ pristatė knygos sudarytoja Jolanta Matkevičienė. Tai knyga, kuri sutalpino XX a. molėtiškius poetus ir rašytojus, rašiusius ar teberašančius vaikams, knyga iliustruota Molėtų menų mokyklos auklėtinių darbais. Kitas literatūrinis susitikimas vyko su literatūrologu Petru Bražėnu, pristačiusiu Almos Šlamaitės antrąją knygą „Molėtų krašto šviesuoliai“, knygos autore A. Šlamaite ir Vilniaus molėtiškių draugijos pirmininku Viliumi Maslausku. Šventę tęsė programa jauniems bibliotekos lankytojams. Molinukė (Janina Vyšniauskienė) pristatė kolegų iš Ignalinos viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus „Mįsliuko“ lėlių teatrą, vaidinusį susirinkusiesiems iš knygos „Girios pasakėlės“. Baigiamajame renginyje vyko Molėtų bibliotekos 80-mečio minėjimas.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitė Molėtų viešojoje bibliotekoje prasidėjo sena tradicija. Lapkričio 14 dieną ištikimiausi knygos gerbėjai jau aštuonioliktą kartą rinkosi į VB abonemento

skyrių, kur vyko Šviesos ir žodžio šventė tema „Šiaurės salos“. Šiais metais temstant buvo skaitoma ištrauka iš suomių rašytojos Ulla-Lena Lundberg romano "Ledas", kurią skaitė aktorius Rimvydas Kalvelis. Renginyje Lina Leišytė pasakojo apie kelionę į Suomiją. Šilta arbata ir žvakių švieselės išsklaidė sutemas, o Šiaurės salos neatrodė tokios tolimos ir šaltos.

Tradicinėse popiečio valandėlėse "Prie kavos puodelio" Abonemente knygos mylėtojai kalbėjo apie naujas įdomias knygas, skaitė ištraukas iš labiausiai patikusių knygų. Atskira popietė buvo skirta aptarti knygas, pristatytas 2017 Metų knygų rinkimams.

Skatinti skaitymą ir populiarinti knygą padėjo kūrybos skaitymai, knygų pristatymai ir susitikimai su knygų autoriais, pokalbiai su menininkais, įdomiais žmonėmis.

Bendradarbiaujant su leidykla „Alma littera“, viešojoje bibliotekoje įvyko du susitikimai su rašytojais: žurnaliste Audrone Urbonaite, kuri pristatė savo naujausią knygą „Mano didžioji nuodėmė, žurnalistika" ir romanų „Likimo upė“ ir jo tęsinio „Rėvos“ autoriumi, Juozo Paukštelio premijos laureatu Apolinaru Čepuliu.

Viešojoje bibliotekoje apsilankė leidyklos „Terra Publica" vadovas, keliautojas ir fotografas Vytautas Kandrotas. Pilnai salei žiūrovų jis pristatė vieną naujausių leidyklos knygų „Įdomiausios kelionės po Lietuvą".

Seimo narys, parlamento Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininkas Mykolas Majauskas molėtiškių bendruomenei pristatė „Knygą be pavadinimo“, kurioje sudėti sukrečiantys ir jautrūs pasakojimai, liudijantys giliausias ir intymiausias žmonių patirtis, jų artimiesiems iš gyvenimo pasitraukus savo valia.

Lietuvoje, rugsėjo mėn. 15-17 dienomis, jau 23-įjį kartą buvo organizuojamos Europos paveldo dienos, o jų tema – „Kultūrinis kraštovaizdis: nuo piliakalnių iki miesto bokštų". Kadangi 2017-ieji metai yra LR Seimo paskelbti ir Piliakalnių metais, tai Molėtų viešoji biblioteka, prisijungdama prie šios iniciatyvos, Europos paveldo dienas pradėjo viena pirmųjų – rugsėjo 14 d., aktualizuodama rajono piliakalnius: veikė fotografijų paroda „Lietuvos piliakalniai" (autoriai: Z. Baubonis, R. Jarockis, R. Kraujalis), o konferencijų salėje pristatytas Lietuvos piliakalnių atlaso III tomas, dalyvaujant jo sudarytojams – archeologams Gintautui Zabelai ir Zenonui Bauboniui.

Knygos „Rytų Aukštaitijos keliuose sutiktieji" pristatyme dalyvavo autorė Dalia Savickaitė, Aukštaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos pirmininkė Zita Mackevičienė ir knygos herojai: evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, medžiotojas Antanas Truskauskas ir kt.

Paminėti rašytojo Petro Tarasenos 125-ąsias gimimo metines, prisiminti kraštiečio Petro Tarasenos nuveiktų darbų Lietuvos archeologijai, paveldosaugai, švietimui, į bibliotekos salę susirinko tie, kurių vaikystė sietina su Petro Tarasenos literatūriniu vardu. Ne išimtis ir renginio svečiai: VU profesorius, archeologas Aleksiejus Luchtanas ir istorikas Gintautas Šeikis, kilęs nuo Alantos.

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos vykdomas tęstiniame projekte „Literatūros ir kino dienos“ ir turėjo galimybę savo skaitytojus pakviesti į du turiningus literatūrinius vakarus. Pirmasis vakaras buvo skirtas Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatui poetui Kaziui Bradūnui ir jo bendražygiams. Apie poetą Kazį Bradūną, žmogaus ir žemės ryšį jo kūryboje, pasakojo humanitarinių mokslų daktarė, Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Lietuvių literatūros katedros docentė Dalia Čiočytė. Kazio Bradūno ir kitų žemininkų poetų kūrybą skaitė skaitovas Paulius Šironas. Kitas projekto susitikimas vyko su poetu, prozininku, dramaturgu, eseistu, vertėju ir Nacionalinės premijos laureatu Sigitu Parulskiu. Autoriaus kūrybą skaitė Panevėžio šeimos teatro „Menas“ aktorė Elona Karoblytė. Abu renginius moderavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos renginių organizatorė Elvyra Pažemeckaitė.

Molėtų ir Joniškio bibliotekose vyko susitikimai su motociklų entuziastais, žygio per Ameriką (nuo Aliaskos iki Ugnies žemės) sumanytojais Jolanta ir Viliumi Navickais. Susitikimuose V. Navickas atskleidė daugiau kelionės įspūdžių, papasakojo neįtikėtinų istorijų. Taip pat jis pristatė naujausią savo knygą „Motociklais aplink pasaulį: per Amerikos žemynus“.

Ketvirtadienio vakarą, vieną iš paskutinių Advento vakarų, bibliotekos darbuotojai ir lankytojai praleido kartu su prof. dr. Rimvydu Laužiku, kuris pasakojo apie senąsias Kūčių stalo ir patiekalų tradicijas. Po turiningo ir įdomaus R. Laužiko pranešimo renginio dalyviai galėjo paragauti Advento patiekalų, pagamintų pagal senovinius bei šiandienius receptus.

2017 metais Molėtų viešoji biblioteka vykdė projektą „Interaktyvus žemėlapis „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“. Projektą lydėjo renginių ciklas – susitikimai su kraštiečiais, diskusijos, kūrybos vakarai, kūrybinės dirbtuvės bei kelionės literatūriniais keliais. Taip pat buvo tęsiamas projekto fotografijų parodos eksponavimas ir pristatymas kaimo bibliotekose. Rugsėjo 29 d. įvyko pirmoji projekto kelionė, į kurią išvyko Molėtų viešosios bibliotekos darbuotojai ir aktyviausi skaitytojai. Kelionėje „Kun. Česlovo Kavaliausko keliais“ aplankytas Dubingių miestelis Molėtų rajone, kur ilgą laiką kunigavo Šv. Rašto vertėjas ir poetas, biblioteka, kurioje bibliotekininkės Vandos Vaikutienės saugomi asmeniniai kunigo daiktai, bei bažnyčia, kur sutiktas klebonas Dainius Jančiauskas dalinosi prisiminimais apie Česlovą Kavaliauską. Molėtiškiai kelionę tęsė Vievyje, aplankydami kunigo kapą ir Kaišiadoryse. Būtent šiai vyskupijai priklausė kun. Č. Kavaliauskas – ilgus metus kunigavo įvairiose vyskupijos parapijose, ėjo kurijos kanclerio pareigas. Spalio 19 d. viešojoje bibliotekoje vyko prozininko ir dramaturgo, teatro režisieriaus ir aktoriaus, dainuojamosios poezijos atstovo Mindaugo Valiuko kūrybos vakaras, spalio 20 d. – poeto Vytauto Kazielos kūrybos vakaras Suginčiuose. Lapkričio mėnesį prof. dr. Rimvydas Laužikas viešojoje bibliotekoje skaitė paskaitą „Kultūros paveldo komunikacija: iššūkiai ir galimybės“, o rašytojas Alvydas Šlepikas susitiko su Giedraičių bendruomene. Molėtuose ir Inturkėje lankėsi ir su savo

gimtojo krašto literatūros mylėtojai bendravo kraštiečių gydytoja, knygų „Molėtų krašto šviesuoliai“ autorė Alma Šlamaitė. Lietuvos fotomenininkų sąjungos narė Audreolė Pažereckaitė-Pivorė kaimo bendruomenėse dalinosi savo patirtimi kaip kuriant menines fotografijas sustabdyti nykstančią istoriją.

Visada didelio pasisekimo ir susidomėjimo sulaukia kūrybiniai, pažintiniai ir šviečiamieji renginiai.

Gegužės 9 d. Molėtų miestas tradiciškai jau devintą kartą šurmuliavo – molėtiškiai šventė Europos dieną, kuri prasidėjo nuo rytinės kavos puodelio Molėtų savivaldybės aikštėje. Visus pasivaišinusius kava bibliotekininkai kvietė 12 val. ateiti į Jaunimo aikštę ir linksmai švęsti Europos dieną kartu. Vidurdienį Jaunimo aikštėje virė darbas: vaikai dalyvavo įvairiose viktorinose, varžybose. Molėtų pradinės mokyklos mokiniai mokė susirinkusius renginio dalyvius šokti, o savo žinias apie Europą ir savanorystę Eurokioske galėjo patikrinti kiekvienas norintis. Teisingai atsakiusiems buvo išdalinta daugybė smagių prizų.

Jau trečią kartą viešoji biblioteka organizavo „Auksinio proto“ žaidimus, o gruodžio 5 d. devynios Molėtų komandos pabaigė 8-ąją gyvų sezoną. Šį sezoną pradėjo septynios komandos, tačiau jam įsibėgėjant antradienio vakarus bibliotekoje su smagia kompanija nusprendė leisti ir daugiau komandų. Bendros šio sezono Molėtų įskaitos nugalėtojais tapo ANTRADIENIO komanda, kuri gavo vardinį pakvietimą dalyvauti didžiajame 8-ojo sezono finale Kaune.

Kiekvieno mėnesio antrą antradienį VB rinkosi senjorų klubo nariai, kad praleistų įdomiai ir prasmingai laiką bendraudami su kitais bendruomenės nariais, pasidalintų savo kūrybine patirtimi. Pradėjus organizuoti kūrybinių darbų pristatymus Informacijos skyriuje, senjorai tapo aktyviausi šių parodų dalyviai ir lankytojai. Metų pradžioje buvo eksponuojama Irenos Jurgelianec kūrybos darbų paroda. Jos kūryboje – piešiniai ant stiklo ir stiklinių indų, tai, ką mes vadintume aplikacija ant medžiagos. Kovo mėnesį buvo pristatyta Erikos Andrukonienės keramikos darbų paroda, o prieš Velykas – bibliotekos bičiulės Rimos Vidžiūnienės kūryba – karoliukais siuvinėti kiaušiniai, gaminiai iš odos, gausybė servetėlių, nertų vašeliu bei siuvinėti paveikslai. Moters ateities planuose – darbas su emale. Liepos mėn. informacijos skyriuje apsigyveno interjero lėlės. Jų kūrėja – Olė Petrėnienė. Olės sukurtos lėlės – valiūkiškos, linksmos, svajingos, visos įsitaisiusios ant rėmelių. Lapkričio pradžioje į biblioteką vėl atkeliavo molis: Rita Kazlienė, kurianti grožį iš molio, nustebino savo keramikos dirbiniais. Rudens prisiminimus kėlė ir visus džiugino šilti ir spalvoti Nijolė Michailinienės kūrybos darbai iš vilnos. Metų pabaigoje atidaryta Molėtų menų mokyklos darbuotojos Astos Šanteriovienės kūrybos darbų paroda, kurioje buvo eksponuojama virš 100 karpinių.

Viešojoje bibliotekoje 2016 metais sukurtos naujos parodų erdvės, kuriose nuolat veikė įvairios ekspozicijos, tapo mėgstamos menininkų, tiek lankytojų. 2017 metais buvo eksponuojami

Antano Rimvydo Kalvelio tapybos, Audreolės Pivorės tapybos ir fotografijos darbai, fotografijų parodos: „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ (autorė A. Stančikaitė), „Molėtiškai apie Molėtus“ (autoriai: D. ir G. Stalauškai, A. Čiža, A. Pivorė ir A. Balanda), „Lietuvos piliakalniai“ (autoriai: Z. Baubonis, R. Jarockis, R. Kraujalis), dokumentų paroda „Kelionės laiku: Molėtų bibliotekai – 80“ (autoriai: A. Jasaitienė, J. Matkevičienė).

Akcijos, konkursai.

Viešoji biblioteka dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji bibliotekos, Savivaldybių viešųjų bibliotekų, Apskričių viešųjų bibliotekų ir Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir kitų organizacijų. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Suaugusiųjų mokymosi savaitės „Mokymosi galia ir žavesys“ renginius, dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“, Lietuvos 100-mečio programavimo valanda, Nacionalinio diktanto rašyme ir kt.

Susumavus „Vasaros skaitymo iššūkiu“ rezultatus Panevėžio regiono bibliotekose, paaiškėjo, jog Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra smarkiai pirmaujanti. Tarp ketverto bibliotekų, daugiausia turėjusių skaitytojų, įveikusių po 10 vasaros skaitymo užduočių, buvo molėtiškiai su 806 vasaros iššūkiu dalyviais.

Baigiantis metams viešojoje ir kaimo bibliotekose vyko Knygų Kalėdų akcijos renginiai. Akcijos metu suorganizuota daug renginių, populiarinančių knygas ir jų skaitymą. Rajono bibliotekų lentynas papildė 1047 naujos knygos. 252 knygos buvo atneštos į Molėtų viešąją biblioteką, o visos likusios – į viešosios bibliotekos filialus kaimuose. Knygas dovanojo tiek pavieniai asmenys, tiek organizacijos. Dubingių bibliotekai tradiciškai knygas dovanojo Airijos ambasadorius Davidas Noonanas (Deividas Nūnanas).

Renginiai kaimo bibliotekose.

Daug renginių, skatinančių skaitymą, kūrybiškumo ugdymą surengta kaimo bibliotekose. Trumpai kalendorine datų tvarka apžvelgsime tuos renginius, kurie rajono gyventojams paliko įspūdį bei gerus atsiliepimus rajono spaudoje.

Beveik visose bibliotekose, dažniausiai dokumentų parodomis, buvo paminėtos valstybinės šventės: Sausio 13-oji, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji. Daugiau iniciatyvos bibliotekininkės skyrė, organizuojant **Kovo 16-ąją – Knygnešio dieną**. Ši diena buvo paminėta Alantos, Inturkės, Bekupės, Joniškio, Skudutiškio, Mindūnų ir kitose bibliotekose organizuojant parodas, aplankant senyvus, negalią turinčius kaimo gyventojus, rengiant pokalbius apie spaudos draudimo laikų gadynę, slaptųjų mokyklų, daraktorių veiklą. Tradiciškai Inturkės bibliotekoje

įvyko Padėkos vakaras skaitytojams ir knygnešiams „Knyga subūrė mūsų širdis“, kur šventės metu pagerbti aktyviausi bibliotekos pagalbininkai – knygnešiai. Jonišio kaimo bibliotekininkė V. Kalinauskienė su knygnešiais ne tik organizavo „ėjimą į žmones“, bet ir aplankė knygnešio S. Šlamo kapą. Skudutiškio bibliotekoje veikė etnografinė ekspozicija, skirta Skudutiškio krašto šviesuoliui ir knygų mylėtojui B. Rakauskui, organizuotas pokalbis apie šią iškilų asmenybę. Mindūnų biblioteka organizavo akciją „Biblioteka ateina pas tave“, kurios metu aplankė 12 neskaitančių gyventojų. Alantos biblioteka organizavo viktoriną „Knygnešių keliais“ ir išvyką į Alantos senelių globos namus. Ši biblioteka turi nuolatinius jaunuosius knygnešius, kurie globoja senelių globos gyventojus: neša jiems knygas, jas garsiai skaito.

Nacionalinė bibliotekų savaitės renginiai.

Literatūriniai susitikimai, popietės vyko daugelyje kaimo bibliotekų. Kaimo bibliotekose lankėsi molėtiškiai literatai: A. Pivorė, R. Kalvelis, V. Žvarėlaitė, L. Pacevičienė, B. Šiukštienė. Vasaros pradžioje Girsteitiškio bibliotekoje Molėtų rajono literatų brolija pradėjo literatūrinius skaitymus „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, kurie skirti brolijos įkūrimo 20-mečiui. Kartu veikė A. Stančikaitės tuo pačiu pavadinimu fotografijų paroda, kuri per metus kartu su literatūriniais skaitymais aplankė Suginčių, Dapkūniškių, Dubingių, Levaniškių, Skudutiškio bibliotekas. Alantos ir E. Satkūnaitės vardo bibliotekos kartu organizavo Alantos krašto literatų kūrybos vakarą „Kampelis širdžiai brangus“. Alantos bibliotekoje pristatytos 2 molėtiškių knygos: A. Žvinienės „Sušaudyta jaunystė“ ir A. Juknevičiaus „Atmintys“.

Dubingių bibliotekoje vyko 6-ieji poezijos skaitymai „Uždekim širdžiai po žvakelę“, kuriuose savo kūrybą skaitė poetai Nijolė Navikienė ir Danutė Tumonytė-Mažeikienė. Susitikimas su kraštiečiu poetu M. Valiuku ir jo knygų pristatymas vyko Jonišio bibliotekoje. Balninkų bibliotekoje lankėsi ir su skaitytojais bendravo kraštietis žurnalistas V. Šmigelskas. Jis pristatė naujausią savo knygą „Kur skraido liūdesio lėktuvai“.

Lietuvių kalbos kultūros metus kaimo bibliotekos paminėjo organizuodamos įvairias priemones kartu su savo draugais ir partneriais – kaimo bendruomenių centrais, mokyklomis, seniūnijomis. Tokios naudingos partnerystės pavyzdys – Dapkūniškių bibliotekos, šio kaimo bendruomenės bei rėmėjų Dalios ir Johannes iš Olandijos idėjos realizavimas – ištisus metus trukusi akcija „Skaityk, klausyk, pietauk“, skirta Dapkūniškių kaimo senyvo amžiaus vienišioms žmonėms ir kurios metu bibliotekininkė M. Ažubalienė populiario lietuvių kalbą ir literatūrą. Bibliotekoje lankėsi rajono literatai, vyko akcija „Gražūs lietuvių kalbos žodžiai ir posakiai“, VŠĮ „Balninkų kaimynystės namai“ nariai senoliams dovanojo literatūrinę-muzikinę kompoziciją „Mes visi – tai Lietuva“, o „ReBus“ teatras (rež. Jonas Buziliauskas) suvaidino poezijos spektaklį „Velnioniskai vienas“ pagal Pauliaus Širvio poeziją.

Didelio susidomėjimo sulaukė kaimo bibliotekose organizuojamos viktorinos, proto mūšiai:

Inturkės bibliotekoje vyko protų mūšiai „Žydėk, lietuviškas žodi!“, Giedraičių bibliotekoje – „Mano šalis – Lietuva“, o proto mūšiuose „Pažink Lietuvą“ Suginčių bibliotekoje dalyvavo atstovai iš visos Suginčių seniūnijos. Arnionių bibliotekoje organizuota viktorina „Lietuviškas žodis“, Mindūnuose – „Gerbkime lietuvišką žodį“.

Bendruomenės nariams bibliotekos rengė arba inicijavo įvairius **kūrybinius – edukacinius užsiėmimus**. Organizuojant Suaugusių švietimo savaitę, Europos dienos šventes kaimo bibliotekose veikė įvairios kūrybinės dirbtuvės. Arnionių bibliotekoje kurti floristines kompozicijas mokė floristė Violeta Valiukaitė. Jonišio bendruomenę bibliotekininkė V. Kalinauskienė mokė dekupažo paslapčių. Verbiškių biblioteka pasikvietusi į pagalbą seniūnaitę V. Serguškiną ir J. Želalienę mokė marginti kiaušinius dekupažo būdu, gaminti aksesuarus iš audinių ir sagų.

Paskutiniaisiais metais didelė dalis bibliotekų – vienintelė kultūros įstaiga kaimo vietovėse, tad stengiasi kartu su kaimo bendruomenių centrais organizuoti **įvairiausias šventes, susibūrimus, vakarones**.

Dapkūniškių kaimo bibliotekininkė M. Ažubalienė kartu su kaimo bendruomenės centru organizavo kraštiečių šventę „Čia – mūsų namai“. Kraštotyrininkas Rytas Tamašauskas paruošė ir skaitė paskaitą „Dapkūniškiai: nuo sakmių iki istorijos“. Buvo atidarytos Antano Petravičiaus tapybos darbų ir Butauto Barausko fotografijų parodos.

Žymus lietuvių režisierius Šarūnas Bartas Bekupės kaimo bendruomenei padovanojo galimybę nemokamai pamatyti du paskutiniuosius savo filmus – „Ramybė mūsų sapnuose“ ir „Šerkšnas“, kurių kūrybos procesas artimai susijęs su pačia Bekupe. Filmas „Ramybė mūsų sapnuose“ buvo kuriamas Bekupės vietovėse, šio filmo aktoriais tapo ir Bekupės gyventojai, o pasiruošimas „Šerkšno“ filmavimui Ukrainoje, vyko būtent Bekupėje.

Bibliotekose buvo ruošiamos dokumentų parodos įvairia tematika: rašytojų, poetų jubiliejams, įvairioms valstybinėms datoms paminėti. Tuo pačiu buvo organizuojamos įvairios fotografijos, tautodailės, rankdarbių ir kitos **netradicinės parodos**. Skudutiškio bibliotekininkė I. Cibulskienė tęsė fotografijų ciklus „Sustabdytos akimirkos“ (eksponavo VII dalį), „Kelionės: Prancūzija“ (aut. A. Bourdy). Kraštienė biologė Judita Čereškaitė šioje bibliotekoje eksponavo drugių kolekciją „Drugiai iš vasaros pievų“, A. Pivorė – tapybos ant drobės darbus „Iš spalvų į vasarą“, o V. Avlasevičienės kryželiu siuvinėti paveikslai džiugino bibliotekos lankytojus.

Uteniškio tautodailininko medžio drožėjo E. Židonio angelų paroda eksponuota ir pristatyta Toliejų bendruomenei.

2017 metais prie VB veikė keturi klubai: Molėtų rajono literatų brolija, moterų klubas „Judra“ ir Senjorų klubas.

Kaimo bibliotekose veikė kiti klubai, asociacijos. Levaniškių kaimo bibliotekininkės iniciatyva įkurtas „Knygų mylėtojų klubas“. Dauguma kaimo bendruomenės centrų savo veiklą

vykdo kaimo bibliotekų patalpose, o kaimo bibliotekininkės yra aktyvios kaimo bendruomenės centrų narės.

10. Mokamos paslaugos.

Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 30 d. Nr. B1 – 175 sprendimu nustatytos naujos Molėtų VB teikiamų atlygintinų paslaugų kainos. Paslaugų sąrašas papildytas naujomis paslaugomis. Šis sprendimas įsigaliojo euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną.

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikė mokamas paslaugas šiais įkainiais:

- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas suaugusiems, 1 vnt. 0,87 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams, 1 vnt. 0,58 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo dublikato išdavimas, 1 vnt. 0,87 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,04 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 160 g popierius), 1 vnt. 0,15 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 80 g popierius), 1 vnt. 0,58 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 160 g popierius), 1 vnt. 0,90 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 3 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A4 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A3 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Bibliografinių sąrašų ir rodyklių pagal individualią užklausą sudarymas, 1 įrašas 0,10 EUR;
- Spaudinių skolinimas iš kitų bibliotekų – Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) užsakymas – pagal pašto tarifus;
- Teksto spausdinimas (surinkimas kompiuteriu Time New Roman 12 šriftu) 1 puslapis 0,50 EUR
- Salės nuoma renginiams **darbo dienomis**, 1 val. 6,00 EUR;
- Salės nuoma renginiams **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 9,00 EUR;
- Salės nuoma su interaktyvia lenta **darbo dienomis**, 1 val. 17,00 EUR;

- Salės nuoma su interaktyvia lenta **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 25,00 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **darbo dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR.

Mokamas paslaugas (dokumentų spausdinimas, kopijavimas, skenavimas) vartotojams teikė ir 24 kaimo bibliotekos.

Paslaugų apimtys SVB vartotojams: padaryta 36882 dokumentų kopijų. Iš jų:

VB – 28253, kaimo bibliotekose – 8629.

Už mokamas paslaugas gauta 1843 EUR.

11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.

Molėtų VB ir kaimo bibliotekos stengėsi formuoti modernios bibliotekos įvaizdį, informuoti krašto bendruomenę apie savo veiklą, propaguoti bibliotekų teikiamas paslaugas.

2017 m. biblioteka naudojo įprastas viešinimo formas: informaciją spausdintose priemonėse, žiniasklaidoje, stenduose, bibliotekos interneto svetainėje, *Facebook* paskyroje, kituose interneto portaluose.

Rajono laikraščiai „Molėtų žinios“ ir „Vilnis“ anonsavo bibliotekų renginius naujienų skiltyse, juos skelbė ir rajono savivaldybės interneto portalas www.moletai.lt.

Apie rajono bibliotekas spaudoje buvo išspausdinta **169 straipsnių** (2016 m. – 120 straipsniai). Iš jų: 6 – respublikinėje, 163 – vietinėje spaudoje. Bibliotekų darbuotojai parašė 39 straipsnius. Straipsniuose buvo rašoma apie bibliotekos teikiamas paslaugas, vykdomus projektus, organizuojamus renginius ir modernių informacinių technologijų diegimą bibliotekos darbe.

Informacija apie VB ir kaimo bibliotekų veiklos aktualijas ir renginius buvo talpinama oficialioje bibliotekos internetinėje svetainėje www.moletai.rvb.lt. 2013 metais sukurta viešosios bibliotekos socialinės medijos paskyra *Facebook*, kuri 2017 metų pabaigoje turėjo 929 nuolatinis sekėjus, kai 2016 metais pasekėjų skaičius buvo 689. Per metus *Facebook* paskyroje padaryta 485 įrašai.

VB Senjorų klubo nariai nuolat naujais straipsniais pildė savo svetainę www.moletusenjorai.weebly.com.

Molėtų bibliotekos jubiliejaus proga išleistas leidinys – Kelionės laiku: Molėtų bibliotekai – 80. – Molėtų viešoji biblioteka – 1937. – 2017. – 51 p. – Tiražas 100 egz. Ta pačia tema organizuota paroda, apie viešosios ir kaimo bibliotekų istoriją per jos gyvavimo 80 metų.

2017 metais SVB tinklo bibliotekos paruošė ir išleido 150 mažos apimties leidinių. Tai įvairūs informaciniai paslaugų ar renginių skelbimai, kvietimai, žymelės, lankstinukai.

Stiprinant ryšius su bendruomene, kaimo bibliotekų darbuotojos panaudojo įvairias informavimo priemones, taip pat ir reklamą įvairiuose interneto tinklapiuose. Apie Elvyros Satkūnaitės vardo biblioteką ir jos renginius buvo skelbiama Alantos technologijos ir verslo mokyklos svetainėje www.alantostvm.lt. Dapkūniškių bendruomenės interneto svetainėje www.dapkuniskiai.lt savo atskirą puslapį turėjo Dapkūniškių biblioteka. Šią svetainę sukūrė ir prižiūri bibliotekininkė M. Ažubalienė. 2017 metais ji dalyvavo projekte „Pozityvus dienoraštis“, kuriuo siekiama atkreipti Lietuvos gyventojų dėmesį į visuomenėje vykstančius gerus pokyčius ir pasiekimus, kurie bendrame naujienų sraute neretai lieka nepastebėti. Projekto organizatoriai sukūrė video reportažą apie bibliotekininkę M. Ažubalienę ir jos vykdomą įvairiapusę veiklą.

Dubingių kaimo bibliotekininkė V. Vaikutienė apie savo bibliotekinę ir visuomeninę veiklą kalbėjo Lietuvos radijo laidoje „Gimtoji žemė“.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant įvairiuose bibliotekos veiklos konkursuose. Laimėta Partnerysčių bibliotekos nominacija „Viešųjų bibliotekų ir jų padalinių (filialų) metų nominacijai gauti“ konkurse kategorijoje – savivaldybių viešosios bibliotekos. Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos paskelbtame konkurse Molėtų rajono viešajai bibliotekai suteikta nominacija „Partnerysčių biblioteka 2017“ – už iniciatyvas, telkiant bendruomenę, veiklas, mažinančias socialinę atskirtį, bendradarbiavimą su įvairiomis institucijomis ir asmenimis.

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto rengiamų komunikacijos projektų konkurse „PR Lapės 2017“ tarp 115 paraiškų pateikusių projektų buvo ir Molėtų viešosios bibliotekos projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“. „Lapės 2017“ komisijos pirmininkas, Lietuvos Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekos generalinis direktorius prof. dr. Renaldas Gudauskas, projektų apdovanojimo metu džiaugėsi, jog gausiame „PR Lapės“ konkurse dalyvaujančiųjų būryje šiemet ir 9 geriausių Lietuvos viešųjų bibliotekų projektai. Nors Molėtų viešoji biblioteka gavo tik padėką už dalyvavimą „PR Lapės 2017“, tačiau tikimasi, kad „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ toliau sėkmingai tęs kelionę mūsų krašte.

Jau antrą vasarą Molėtų plažėje, o rudenį – Jaunimo aikštėje, veikė Lauko bibliotekėlė, kuri yra nuolat papildoma knygomis ir periodine spauda, ir yra labai populiaru tarp poilsiautojų ir molėtiškių.

VB ir beveik visos kaimo bibliotekos turi standus, kuriuose skelbiama informacija apie bibliotekų vykdomus projektus, organizuojamus renginius, bibliotekų paslaugas.

Bibliotekininkų įvertinimas.

2017-ieji – išskirtiniai metai viešosios bibliotekos istorijoje – bibliotekos darbuotojai šventė bibliotekos 80-metį. Per visus metus Molėtų krašto bibliotekininkai buvo aktyvūs ir darbingi, todėl

bibliotekos jubiliejinio renginio metus jie sulaukė daug svečių iš LR Kultūros ministerijos, įvairių šalies bibliotekų, Molėtų rajono švietimo, kultūros, ugdymo įstaigų, savivaldybės atstovų, kurie atvyko pasveikinti jubiliatų. Daugeliui bibliotekininkų buvo įteiktos padėkos už atsakingą ir profesionalų darbą.

Balandžio 15-ąją, minint Pasaulinę kultūros dieną, tradiciškai pagerbti ir Molėtų kultūros darbuotojai, tame tarpe ir bibliotekininkai, atliekantys kilnią misiją – besirūpinantys užimtumu, kultūros puoselėjimu. Gražių žodžių, linkėjimų kultūros darbuotojams negailėjo Molėtų r. meras Stasys Žvinys, LR Seimo narys Petras Čimbaras. Pasidžiaugęs Molėtų rajono kultūros darbuotojų pasiekimais, rajono meras S. Žvinys įteikė sveikinimą Molėtų viešosios bibliotekai ir direktorei V. Raišienei Pasaulinės kultūros dienos proga. Padėkos raštu meras apdovanojo Molėtų viešosios bibliotekos Arnionių kaimo bibliotekininkę Rita Bukovsienę „Už tradicinių ir naujų bibliotekos paslaugų teikimo dermę, už bendruomeniškumo puoselėjimą, Arnionių bendruomenės žmonių kūrybiškumo ir iniciatyvumo skatinimą“.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS

1. Vartotojai ir lankytojai.

SVB sistemos bibliotekose skaitė 1342 vaikai (2016 m. – 1352). VB skaitė 419 (2016 m. – 418), kaimo bibliotekose – 923 (2016 m. – 934).

Rajono bibliotekose apsilankė 60551 lankytojų vaikų (2016 m. – 61415). Iš to skaičiaus: VB – 17608 (2016 m. – 17222), kaimo bibliotekose – 42943 (2016 m. – 44193).

Bendras skaitytojų vaikų lankomumo rodiklis – 45,1 (2016 m. – 45,4); VB – 42,0 (2016 m. – 41,2); kaimo bibliotekose – 46,5 (2016 m. – 47,3).

2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.

Dokumentų išduotis vaikams SVB sistemos bibliotekose palyginus su 2017 metais padidėjo (žr. Lentelę Nr. 11).

Lentelė Nr. 11. Dokumentų išduoties vaikams pokytis (2016-2017 m.)

		Išduota dokumentų										
		Viso (fiz. vnt.)			Iš jų:							
		2017 metai	2016 metai	Skirtumas	Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodinių leid.)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai	
			Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%		
1.	Molėtų VB sistemoje	48166	47951	+215	25083	52,1	3039	6,3	17753	36,9	2291	4,7

2.	VB	13053	11437	+1616	4421	33,9	246	1,9	6097	46,7	2289	17,5
3.	Kaimo bibliotekose	35113	36514	-1401	20662	58,8	2793	7,9	11656	33,2	2	0,006

Bendras vaikų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose – 35,9 (2016 m. – 35,4); VB – 31,6 (2016 m. – 27,3); kaimo bibliotekose – 38,0 (2016 m. – 39,0).

3. Renginiai vaikams.

2017 metais SVB sistemos bibliotekose suorganizuoti 310 renginiai vaikams. Renginiai vaikams sudaro 35,7 % visų renginių. Kiti duomenys apie renginius lentelėje (žr. 12 lentelę).

Lentelė Nr. 12. Renginiai vaikams (2017 m.).

Eil. Nr.		Organizuota renginių				
		Viso	Iš jų:			Renginių lankytojų skaičius
			Kompleksinių	Žodinių	Vaizdinių	
1.	Molėtų VB sistemoje	310	86	142	82	6580
2.	VB	37	4	25	8	1420
3.	Kaimo bibliotekose	273	82	117	74	5160

Skaitymo skatinimo priemonių panaudojimas viešosios bibliotekos veikloje su vaikais yra vienas iš būdų sprendžiant mažųjų skaitytojų savęs pažinimo, įprasminimo, bendravimo ir užimtumo problemas. Būtent todėl VB ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami šviečiamojo kūrybinio pobūdžio renginiai, sąlygojantys vaiko santykį su knyga, kaip vaiko saviraiškos, kūrybiškumo skatinimo ir ryšio su bendruomene stiprinimo priemonės: garsiniai skaitymai, pasakų popietės, konkursai, edukaciniai žaidimai ir pan.

Aktyviausiai Jaunimo garantijų iniciatyvos projekto „Atrask save“ dalyviai savanoriavo vaikų literatūros skyriuje. Jie kartu su vaikais skaitė, dalyvavo renginiuose, tvarkė bibliotekos fondą. Visi savanoriai drauge su vaikais puošė biblioteką Naujų metų sutikimui. Daug metų bibliotekoje savanoriaujantis Antanas Žukauskas organizavo tradicinius užsiėmimus „Antano dirbtuvėlės“. Užsiėmime „Spalvų magija“ jis mokė vaikus pažinti spalvas, gaminant popierinius padėkliukus knygoms, gamino kalėdinius žaisliukus žmonėms, dovanojusiems knygas bibliotekai.

Tradiciskai kasmet vykstančioje **Tarptautinėje vaikų knygos šventėje** su vaikais susitinka knygų kūrėjai. Šiomet susitikime dalyvavo vaikų rašytoja aktorė Birutė Mar, kuri pristatė savo naujausias knygas.

Užgavėnių šventėje Skulptūrų parke bibliotekininkės J. Vyšniauskienė ir D. Gaivelienė (Lašininis ir Kanapinis) linksmino vaikus ir tėvelius.

Kovo mėnuo išskirtinai buvo sėkmingais renginiais vaikams. Bibliotekoje lankėsi rašytojas V. Račickas, kurio knygos yra labai mėgstamos vaikų. Jis pristatė savo paskutiniąją knygą "Tetulė Ulė, septintoji šlepetė ir mafija". Molėtų jaunimas susitiko su radijo laidų vedėja Raminta Vyšniauskaite, kuri pasakojo apie savo kelią į sėkmę, apie pasitikėjimą savimi, atsakingą požiūrį į darbą, o kovo paskutiniąją dieną bibliotekoje vyko muzikinis renginys „100 metų atgal...“, kuriame dalyvavo patys mažieji bendruomenės gyventojai. Renginio vedėja muzikė A. Kibickienė supažindino vaikus su senųjų Lietuvos piemenėlių kasdienybe, jų žaidimais ir dainomis.

Bibliotekos 80-mečio jubiliejaus proga vyko daug įdomių renginių. Vaikai stebėjo Ignalinos viešosios bibliotekos lėlių teatro „Mįsliukas“ spektaklį, žaidė žaidimus, bendravo su bibliotekoje gyvenančia Molinuke, vyko popietė „Ant skraidančio pasakų kilimo ir maži, ir dideli“, rytmetis „Labas rytas, Molinuke“.

Gegužės mėnesį vyko susitikimas su vaikų rašytoju ir dailininku Pauliu Juodišiu. Molėtų pradinės mokyklos auklėtiniai kartu su P. Juodišiu kūrė pasakojimus, kuriuos įgarsino svečio sukurtais netradiciniais muzikos instrumentais.

Birželio 1-ąją – Tarptautinės vaikų gynimo dienos šventėje „Vaikystės parkas“ su mažaisiais draugais žaidė ir edukacinius užsiėmimus vedė mūsų bibliotekos „Molinukė“ (J. Vyšniauskienė), savanorės iš Molėtų gimnazijos, bei draugai iš „Mezon“.

Apskričių viešųjų bibliotekų iniciatyva Lietuvos gyventojai buvo pakviesti į vasaros nuotykių su knyga **„Skaitymo iššūkis“**. Tai nuotaikingas žaidimas, kurio tikslas – per vasarą įveikti 10 skaitymo užduočių. Žaidime dalyvauti galėjo visi, tačiau aktyviausi buvo mažieji bibliotekos skaitytojai. „Skaitymo iššūkiu“ dalyviai buvo apdovanoti specialiomis šiam žaidimui skirtomis dovanomis ir pasveikinti mokyklose.

Jau antrus metus Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos inicijavo **akciją „Vasara su knyga“** netradicinėje erdvėje. Būtent taip bibliotekininkės leido laiką kartu su vaikais Molėtų paplūdimyje. „Vasarotojai“ penketą kartų skaitė tradicines ir iš elektroninių skaityklių knygas: P. Mašiotas „Senelio pasakas“, N. Kepenienės „Džiovintas debesėlis“, K. Sajos „Su boružėle ant kaktos“ ir kitas. Po skaitymų, vaikų laukdavo vaišės, žaidimai ir, žinoma, maudynės.

Rugsėjo mėn. Molinukė pakvietė vaikus į susitikimą su dailininke, rašytoja Sigute Ach. Dailininkė pristatė vaikams knygos gaminto ir atsiradimo kelią, leidyklos „Nieko Rimto“ išleistas jos knygas.

2017 metais buvo minimos archeologo, prozininko **Petro Tarasenos 125-osios gimimo metinės**. „Molinukė“ pakvietė Molėtų progimnazijos mokinius pakeliauti šios iškilios asmenybės keliais, nuvedusiais į Alantos miestelį bei jo apylinkes. Aplankyti P. Tarasenos tyrinėti objektai: Valiulio akmuo, Maišiakulės, Karališkių piliakalniai, Alantos dvaras.

Lietuvių kalbos kultūros metais vyko viktorina, kurioje dalyvavo Molėtų progimnazijos

mokiniai. Jie atsakinėjo į interaktyvios viktorinos „Neieškok žodžio kišenėje“ klausimus ir tobulino lietuvišką tartį projekto „Liepa“ programoje.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitės viešojoje bibliotekoje rytmečio renginyje dalyvavo „Stalo teatras“, kuris parodė žiūrovams švedų rašytojos Selmos Lagerlof kūrinį „Legenda apie Kalėdų rožę“.

Graži Molėtų kultūros centro ir Vaikų literatūros skyriaus draugystė išaugo į linksmą, nuotaikingą ir daug gerų emocijų dovanojusį renginį vaikams **„Pagauk Kalėdas“**. Vaikai keletą dienų gaudė Kalėdas žaisdami su personažais: Molinuke, Sniego Gniūžte ir Kalėdų Seneliu.

Kas mėnesį Vaikų literatūros skyriuje vyko tradiciniai „Molinukės“ skaitomi pasakojimai vaikams **„Ant skraidančio pasakų kilimo“**.

Kaimo bibliotekos įgijusios patirties tam tikrose vaikų ir mokinių laisvalaikio užimtumo, skaitymo skatinimo, žinių įgijimo ir informacinių gebėjimų ugdymo srityse, organizavo daug renginių, populiarinančių skaitymą, skatinančių kūrybinę veiklą.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos iniciatyva Inturkės pagrindinės mokyklos moksleiviai bei brandaus amžiaus skaitytojai turėjo retą progą susitikti su rašytoja, žurnaliste Jurga Baltrukonyte, kurios knyga „Filmukai“ pretenduoja į geriausios 2016 Metų knygos vaikams titulą. Jau antrą sykį ši rašytoja pakeri vaikų ir tėvelių širdes: 2013-taisiais Metų knyga vaikams tapo jos „Torčiukas ant debesėlio“.

Bibliotekose buvo organizuojama daug renginių, kurie skatino pažinti ir vertinti savo tautos tradicinę kultūrą ir kalbą. Žalvarių bibliotekoje vyko popietė „Lietuviškų mįslių pasaulis“, Alantoje – viktorina „Moki žodį – žinai kelią“, o Toliejų bibliotekoje – viktorina „Mes – Lietuvos patriotai“. Tradicija tapęs kasmetinis vaikų knygos renginys Jonišio bibliotekoje – „Atverki knygelei savo širdelę“. Dubingių bibliotekoje kasmet organizuojamas „Dailaus rašto konkursas“. Šioje bibliotekoje vyko įdomus renginys – buvusios Dubingių pagrindinės mokyklos mokinės Aurelijos Višumirstaitės eiliuotos pasakos vaikams „Apuoko istorija“ pristatymas, kurią autorė išleido savo lėšomis, padedant draugams. Prieš metus užsimezgusi Dubingių bibliotekos draugystė su Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų vaikais tęsėsi. Akcija „Pasidalinkime gerumu“, skirta Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų auklėtiniams, mokė mažuosius Dubingių bendruomenės narius bendrauti, kurti ir dalintis. Tradicinis renginys „Baltasis Kūčių stalas“ – vainikavo visą Dubingių bibliotekos metų veiklą, apjungdamas tiek mažus, tiek pagyvenusius bendrystei.

Dapkūniškių ir Bijutiškio bibliotekos „Metų knygos“ rinkimo konkurse laimėjusios vaikų literatūros knygas, organizavo literatūrines popietes, garsinius skaitymus, knygų aptarimus. Šioje bibliotekoje vyko geriausių mažųjų skaitytojų apdovanojimai, kūrybinės popietės, konkursai: „Svajokime su knyga“, „Ką skaityti vasarą?“ ir kt.

Visos kaimo bibliotekos labai noriai įsijungė į projektą „Skaitymo iššūkis“ – Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamus skaitymus ir kultūros renginius. Jau nuo birželio 1 d. Molėtų rajone prasidėjo skaitymo maratonas, renginių įvairovė. Jonišio mažieji lankytojai garsiai skaitė knygas „Iš stebuklingo knygų lagamino“. Žalvarių kaimo bibliotekininkė kvietė į popietes „Atostogos su knyga“, o Dubingių biblioteka populiarino rašytojo S. Paltanavičiaus kūrybą, ypač susidomėjimo sulaukė popietė gamtoje, skaitant knygelę „Maži ežiuko sapnai“. Bekupės mažieji bibliotekos lankytojai skaitė knygeles bendruomenės centro vaikų žaidimų aikštelėje, dalyvavo popietėje „Margi pasakų takai“, o Mindūnų bibliotekos popietės „Išskylauju su knyga“ vyko bibliotekos kiemelyje.

Daug renginių, skatinančių vaikų kūrybinę veiklą, vyko kaimo bibliotekose. Skudutiškio bibliotekoje jau antrus metus veikė „Laisvalaikio kampelis“. Tai tęstinis užsiėmimų ciklas, skirtas mažiesiems bibliotekos lankytojams. Per metus vyko 17 užsiėmimų, kurių metu bibliotekos lankytojai skaitė ir aptarė naujas ir įdomias knygas, dalyvavo Sausio 13-osios akcijoje – karpė neužmirštuoles, piešė piešinius Suginčių seniūnijos organizuojamam konkursui „Aš myliu Lietuvą“, sprendė „Kakės Makės“ užduotis, puošė Velykų medį, dėliojo dėliones (biblioteka gavo dovanų 8 dėžes dėlionių), žaidė žaidimus, spalvino, karpė ir klijavo popierinius namelius knygų veikėjams, kalėdinius papuošimus, kartu internete ieško naujų įdomių idėjų Kalėdų šventei, taip pat mažieji lankytojai mokėsi savanoriauti bibliotekoje. Kūrybinės dirbtuvėlės veikė Jonišio, Toliejų ir kitose kaimo bibliotekose, kur vaikai gamino knygų skirtukus, atvirukus.

Giedraičių bibliotekoje veikia vaikų klubas „Knyggraužiai“, todėl bibliotekos lankytojai kartu su bibliotekininke organizavo garsinius skaitymus, knygų aptarimus, piešinių konkursus.

4. Informacinis darbas.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros fondas yra suvestas į LIBIS elektroninį katalogą. Korteliniai abėcėlinis ir sisteminis katalogai yra suredaguoti ir nebepildomi. Viešojoje bibliotekoje pildomas tik LIBIS elektroninis bibliotekos katalogas. Korteliniai katalogai nuo 2010 metų nepildomi ir kaimo bibliotekose.

2017 metais VB ir kaimo bibliotekose daug dėmesio skirta skaitymo ir bibliografinėi kultūrai ugdyti. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų vaikams bendra trukmė (valandomis) fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

VB sistemos bibliotekose – 411,

Iš jų: VB – 81,

Kaimo bibliotekose – 330.

Molėtų VB vaikų literatūros skyrius glaudžiai bendradarbiavo su Molėtų pradinės mokyklos, vaikų lopšelių–darželių „Vyturėlis“ ir „Saulutė“ bendruomenėmis. Kas mėnesį atskiroms

pagrindinės mokyklos ir lopšelių–darželių auklėtinių grupėms buvo organizuojami pažintiniai rytmečiai „Kelionė po biblioteką su Molinuku“, „Kelionė su Molinuke po knygų labirintus“, „Pas Molinukę į svečius“, literatūriniai skaitymai „Ant skraidančio pasakų kilimo“. Buvo suorganizuota 10 susitikimų su naujai atvykusiomis vaikų grupėmis. Vaikams priimtina forma, žaismingai ir nuotaikingai, mažieji lankytojai buvo supažindinami su biblioteka, knygomis, naujausiomis informacinėmis priemonėmis: knygų skaityklėmis, planšetiniu kompiuteriu, namų kino sistema. Susitikimų metu vaikai klausė pasakų, žiūrėjo jų ekranizacijas.

Vasario mėnesį, tradiciškai, viešojoje ir kaimo bibliotekose vyko Saugaus interneto savaitė. Buvo organizuojamos įvairios veiklos ir renginiai, kuriuose dalyvavo įvairaus amžiaus vaikų ir jaunimo grupės. Renginiai buvo skirti supažindinti rajono bendruomenes su saugumo internete svarba ir nauda bei mokyti gyventojus, kaip saugiai elgtis internetinėje erdvėje. Šių metų renginių akcentas – vaikų ir jaunimo saugumas internete, todėl bibliotekose vyko vaikams, jų tėvams bei kitiems bendruomenės nariams skirti interaktyvūs žaidimai ir viktorinos, buvo skatinamos diskusijos saugesnio interneto temomis, bibliotekų darbuotojai gyventojams vedė mokymus ir patarė, kaip užtikrinti savo ir vaikų saugumą internete. Vaikų literatūros skyriuje savanoris Mantas Dirma pasakojo vaikams kaip atsakingai naudotis skaitmeninėmis technologijomis, o savanorė Giedrė Steponavičienė organizavo protų mūšį „saugus ir draugiškas internetas“.

Lapkričio 25 dieną į viešąją biblioteką rinkosi vaikai švęsti Lietuvos 100-mečio programavimo valandos. Šio renginio organizatoriai paruošė 10 užduočių: dalyviai programavo Rūtos Meilutytės olimpinį plaukimą, tautinio šokio interpretaciją, Valdo Adamkaus pasiekimus bei kt. Kiekvienas, kompiuterinėje programoje dėliodamas šimtmečio herojus, turėjo unikalią galimybę sukurti Šimtmečio herojų plakata.

Nemažai renginių, skirtų vaikų informacinių gebėjimų ugdymui, organizuota kaimo bibliotekose: vyko bibliografinės pamokėlės kaip naudotis informaciniais leidiniais, vykdyti teisingą saugią informacijos paiešką internete bei kaip naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu.

5. Fondo formavimas.

2017 metais Vaikų literatūros skyriaus dokumentų fondas papildė 501 fiz. vnt. dokumentais. Iš jų: knygų – 430 fiz. vnt., 320 pavadinimų; garsinių dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pavadinimais; natų – 1 fiz. vnt. 1 pavadinimu; serialinių leidinių: žurnalai – 66 fiz. vnt. (10 pavad.), laikraščiai – 2 fiz. vnt. (2 pavad.). Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 50 fiz. vnt. (2016 m. – 32 fiz. vnt.) vaikams skirtas knygas. Daugiausia knygų vaikams (131 fiz. vnt.) gavo Giedraičių biblioteka, kuriai knygas nupirko Giedraičių gimnazija, daug knygų dovanavo kraštiečiai, kiti rėmėjai.

SVB sistemos bibliotekose buvo užprenumeruota 12 pavadinimų periodinių leidinių vaikams. Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 1-2 pavadinimus periodinių leidinių vaikams.

VB sistemoje buvo 7 kaimo bibliotekos, kurios atliko bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų funkcijas.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas.

VB tęsiamas LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimas. Iš viso kataloge padaryta 96391 bibliografinis įrašas. Per metus automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 6866. Iš jų: dokumentų – 5112 bibliografiniai įrašai ir 1754 – analiziniai kraštotyros bibliografiniai įrašai.

VB dokumentų fondas rekataloguotas. Kiekvienas rajono gyventojas, turintis prieigą prie interneto, gali gauti pilną informaciją elektroniniame VB kataloge ir suvestiniame LIBIS kataloge apie visus dokumentus, esančius Molėtų VB ir kitose respublikos bibliotekose, kurios dalyvauja suvestinio katalogo kūrime. 2010 metais pradėta rekataloguoti kaimo bibliotekų dokumentų fondai. 2015 metais visų (24) bibliotekų fondai suvesti į LIBIS PĮ.

Nuo 2006 metų VB įdiegtas LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis. Bibliotekos darbuotojai ir skaitytojai iškart pajuto šios programinės įrangos privalumus: greitą aptarnavimą, galimybę užsisakyti knygas iš anksto, pratęsti jau turimus dokumentus, gauti greitą atsakymą apie reikiamus leidinius ir kokioje kitoje Lietuvos bibliotekoje gali rasti vieną ar kitą knygą. Viešojoje bibliotekoje ypač populiari el. paslauga buvo dokumentų rezervavimas. 2017 metais vartotojai rezervavo 849 fiz. vnt. 423 pavad. dokumentų, kai 2016 m. rezervuota buvo tik 224 fiz. vnt. 124 pavad. dokumentų.

2017 metais išduota 150 LIBIS skaitytojo pažymėjimų, kai 2016 metais išduota 61 LIBIS skaitytojo pažymėjimas.

2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.

2017 metais VB Informacijos skyriaus fondą sudarė 867 fiz. vnt. dokumentų. Per metus gauta 10 fiz. vnt. naujų dokumentų. Šios skyriaus dokumentų fondas (išskyrus periodinius leidinius) pradėjo neatitikti vartotojų poreikių. Bibliotekos lankytojai daugiau naudojami elektroninėmis paslaugomis ir elektroniniais informacijos ištekliais.

Vidutinis informacinių leidinių fondo dydis kaimo bibliotekoje – 162 fiz. vnt. dokumentai. VB informacinis fondas formuojamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius, t. y. analizuojant informacinio fondo apyvartą. Atsakant į vartotojų užklausas bei jiems patiems ieškant informacijos,

VB buvo galima naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library“ ir teisės aktų duomenų baze “INFOLEX”. Duomenų bazių panaudojimas Molėtų viešojoje bibliotekoje – 3044 apsilankymai per metu, iš jų – INFOLEX Praktika duomenų bazėje atlikta 2862 operacijų.

Viešoji biblioteka kvietė bendruomenės narius pasinaudoti galimybe gauti nemokamą teisinę pagalbą, teikiamą Vilniaus universiteto Teisės klinikos. Konsultavo VU Teisės fakulteto vyresniųjų kursų studentai. Teisės pagalbos kokybę padėjo užtikrinti profesionalūs advokatai ir Teisės fakulteto mokslo darbuotojai.

Vienas iš svarbiausių informacinio darbo barų yra informacinių užklausų vykdymas. 2017 metais VB ir kaimo bibliotekose gauta 3118 užklausos, iš jų: elektroninėmis priemonėmis – 97. (žr. Lentelę Nr. 13).

Lentelė 13. Informacinės užklausos.

Gauta užklausų Viso:		Įvykdyta užklausų			VB		Kaimo bibliotekose	
2017 metai	2016 metai	Viso:	Iš jų:		Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų	Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų
			Teminių	Užklausų gautų elektroniniais kanalais				
3118	3014	3019	2593	97	1356	1293	1762	1726

Užklausų temos buvo labai įvairios. VB lankytojai ieškojo informacijos visuomeniniais ir istorijos klausimais, apie kalbų mokymąsi ir pačią lietuvių kalbą, domėjosi ekonomikos tema bei politika. Padaugėjo užklausų užsienio kalbomis (rusų ir anglų). Išliko populiarios užklausos kraštotyros klausimais. VB gavo ir atsakė į 439 kraštotyros užklausas. Domėjimasis savo kraštu neblėsta.

3. Internetas.

Rajone yra 25 bibliotekos, turinčios prieigą prie interneto. Molėtų viešojoje ir visose kaimo bibliotekose yra įsteigti Viešosios interneto prieigos taškai, kurie priklauso VB.

2017 m. bibliotekų sistemoje interneto paslaugomis naudojosi 2312 (2016 m. – 2405) vartotojų, t. y. 42,7% visų registruotų vartotojų. Viešojoje bibliotekoje interneto paslaugomis naudojosi 670 vartotojų (2016 m. – 492), t. y. 38,9% visų vartotojų, kaimo bibliotekose – 1642 vartotojai (2016 m. – 1913), t. y. 44,5% visų vartotojų.

Interneto lankytojų skaičius – 39654 (2016 m. – 46799), iš jų: VB – 11342, kaimo bibliotekose – 28312.

Virtualių apsilankymų skaičius VB interneto svetainėje www.moletai.rvb.lt per 2017 metus – 640 (2016 m. – 777). Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 0, atsisiųstųjų įrašų skaičius – 0.

Internetas dažniausiai buvo naudojamas asmeniniams poreikiams. Ypač moksleiviai ir studentai internetu naudojosi kaip informacijos šaltiniu ir kaip bendravimo priemone. Aktyviai elektroninėmis paslaugomis naudojosi ir vyresnio amžiaus lankytojai. Prieiga prie interneto bibliotekose kasmet vasarą pasinaudoja turistai ir poilsiautojai.

VB ir kaimo bibliotekos vasario mėnesį kvietė interneto vartotojus į saugaus interneto savaitės renginius. Bibliotekų lankytojų susidomėjimo sulaukė ir transliacijos iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos: „Išvykstu, kad sugrįžčiau“, transliacija apie tiesioginių išmokų mokėjimo tvarką ir aktualijas, „Parama verslo pradžiai kaime: ką svarbu žinoti“, seminaras „Viešųjų ir mokyklų bibliotekų bendradarbiavimo patirtis ir gerosios praktikos mainai“, kuriame gerosios patirties pavyzdžiais dalinosi Molėtų, Utenos ir Skuodo viešųjų bibliotekų vadovai. kt. Manome, kad lankytojai gavo naujos ir aktualios informacijos įvairiais praktiškais klausimais.

Kiekvieną mėnesio paskutinį trečiadienį Informacijos skyriuje vyko INFO dienos, kurių metu bibliotekininkai pristatė duomenų bazines, mokė lankytojus kaip greičiau susirasti naudingą informaciją.

Bibliotekos populiarino elektroninių paslaugų galimybes: e.deklaravimas, e.bankininkystė, e.sveikata, e.vyriausybė. Vartotojų lankomiausios svetainės: www.google, www.facebook.com, www.delfi.lt ir kitos.

4. Kraštotyros darbas

Kraštotyros darbas labai svarbus, siekiant išsaugoti ateinančioms kartoms, kas savita ir nepakartojama savame krašte. Todėl bibliotekos pagal galimybes stengėsi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis vertybėmis.

2017 m. VB kraštotyros fondą sudarė 1743 fiz. vnt. dokumentais. Per metus VB kraštotyros fondas pasipildė 125 fiz. vnt. dokumentais. Vidutinis kraštotyros fondo dydis kaimo bibliotekose – 65 fiz. vnt. dokumentai.

Bibliotekos kraštotyros dokumentų fondas taip neaugtų be pačių žymių kraštiečių ar jų artimųjų pagalbos. Pastaruoju metu svetur ir šalia gyvenantieji itin aktyviai prisideda turtinant kraštotyros fondą. Bibliotekos kolektyvas džiaugiasi kraštiečiais, kurie atsidėkodami už pagalbą padovanoja ir savo darbus (magistro, bakalauro). Tokie įvykstantys mainai naujomis išvalgomis praturtina visą kraštotyros fondą.

Kraštotyros kartotekos yra visose kaimo bibliotekose. Jos yra pertvarkytos pagal UDK reikalavimus ir nuolat pildomos naujais aprašais. VB įsijungus į LIBIS Analizinės bibliografijos posistemį, į Nacionalinę bibliografijos duomenų bazę siunčiami kraštotyros pobūdžio įrašai,

aprašant 2 vietinius laikraščius „Vilnis“ ir „Molėtų žinios“. Per 2017 metus aprašyti ir išsiųsti 1754 – analiziniai kraštotyros bibliografiniai įrašai.

Iš viso VB tinklo bibliotekose yra 267 kraštotyros darbai, iš jų VB – 48. Per metus VB parengta 1 kraštotyros darbas, kaimo bibliotekose parengta 11 kraštotyros darbų.

Bibliotekose kaupiami ir pildomi kraštotyros teminiai aplankai (parengti iš įvairių šaltinių, t.y. kopijų, iškarpų ir kt.). 2017 metais VB kraštotyros fonde buvo 216 kraštotyros aplankų, iš jų: personalijų aplankų – 142, kitų teminių (apie Molėtų rajono istoriją, kultūrą, meną ir pan.) aplankų – 74.

Dėmesys buvo skiriamas virtualios rubrikos „Kraštiečiai“, talpinamos svetainėje www.moletai.rvb.lt, kūrimui ir pildymui. Rubrika buvo sukurta siekiant vartotojus supažindinti su Molėtų miesto ir rajono žymiais žmonėmis. 2017 m. sukurti 3 nauji įrašai; papildyta ir atnaujinta 21 įrašas. Iš viso yra sukurta 156 įrašai. Taip pat bibliotekos svetainėje sukurta rubrika „Molėtų rajonas respublikinėje spaudoje“. Čia galima susipažinti su naujausiais straipsniais apie Molėtų kraštą. Bibliotekos vartotojui pateikus užklausa, straipsniai nuskenuojami ir nusiunčiami vartotojui el. paštu.

Biblioteka pagal galimybes stengiasi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis kultūros paveldo vertybėmis.

Vasario 8 d. Molėtų viešoji biblioteka minėjo mokytojos, aktyvios Molėtų krašto literatės Aldonos Urbonienės 90-ąjį gimtadienį. Informacijos skyriuje veikė paroda mokytojai, literatei A. Urbonienei atminti, pavadinta „Mokytoja, kilusi iš Užpalių krašto“. Duktė Birutė renginio metu dalinosi išsaugotais prisiminimais, suvirpinusiais ne vieną, pažinojusį mokytoją ir savo atėjimu pagerbusį jos atminimą. Daug gražių ir šiltų žodžių negailėjo savo vaikystės ir jaunystės mokytojai, o kitiems ir artima bičiule tapusiai, alantiškiai: Antanas Pivoras, Birutė Šiukštienė, Birutė Kavaliauskienė.

Informacijos skyriuje vyko literatūrinis – muzikinis vakaras „Literatūriniai ženklai gyvenime“ – tai renginys apie gyvenimą ir literatūrą arba gyvenimą su literatūra, skirtas aktyvios Molėtų rajono literatų brolijos narės, daugkartinės literatūrinės Kazio Umbraso premijos laureatės, poezijos knygelių „Meditacija ties mėlynu lubinu“, „Raudonoji planeta“ ir internetinio tinklaraščio „Užrašai ant tapetų“ autorės Virginijos Žvarėlaitės jubiliejui.

2016 metais pradėtas kūrybinis projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, kurį vykdė kraštiečių Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Kūrybos komunikacijos IV kurso studentė Akvilė Stančikaitė, tęsėsi ir 2017 metais. Tai beveik 12 mėnesių trukusi kelionė, siekianti sujungti krašto literatūros laikotarpius, vietas ir asmenybes. 2017 metų kovo 11-ąją buvo pristatyta projekto fotografijų paroda „Literatūriniai tiltai“, kur bendruomenė buvo kviečiama susipažinti su Molėtų krašto vietomis ir objektais, susijusiais su čia gimusiomis, gyvenusiomis, dirbusiomis literatūros

asmenybėmis – kūrėjais ir jos puoselėtojais. Kūrybinio projekto tęsinys – interaktyvaus žemėlapio „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ sukūrimas ir populiarinimas.

Daug VB ir kaimo bibliotekose organizuojamų renginių, kurie aprašyti ataskaitos dalyje – **Renginiai**, buvo skirti kraštiečių leidinių ir kūrybos darbų pristatymui, susitikimams su savo krašto žymiais žmonėmis.

2017 metais Informacijos skyrius kraštotyros tematika organizavo 11 dokumentų parodų, skirtų savo krašto žymių žmonių personalijoms:

- spaudinių paroda „Bibliotekininkei Teresei Reinartienei – 80“,
- spaudinių paroda „Mokytoja, kilusi iš Užpalių krašto“ (Aldonai Urbonienei – 90),
- spaudinių ir knygų paroda, skirta literatei, tautodailininkei Vandai Giedrytei „Kiekvienas einame tuo keliu, kurį lemta nueiti“,
- spaudinių ir knygų paroda literatui, mokytojui Vladui Skrebiškiui atminti „...Žmogus, kuris nepaliaujamai tikėjo šviesa“,
- spaudinių ir knygų paroda literatei Virginijai Žvarėlaitei „...neatiduok manęs rudenii...“,
- spaudinių, knygų ir fotografijų paroda Molėtų krašto literatų brolijai „Dvidešimtmečio akimirka“,
- spaudinių ir knygų paroda Laimutei Pacevičienei „Mano miestelio rašytoja, vertėja, mokytoja, įdomi moteris...“,
- spaudinių ir knygų paroda, skirta fotomenininkui Mindaugui Černiauskui „Grožis yra paprastumas“,
- spaudinių ir knygų paroda „Aktoriui Povilui Budriui – 55“,
- spaudinių paroda „Molėtų krašto garbės pilietei, gydytojai Marijai Apeikytei – 105“,
- spaudinių paroda „Petro Tarasenos gyvenimo keliais“.

VI. METODINĖ VEIKLA

1. Metodinės veiklos kryptys.

Viešosios bibliotekos administracija organizavo seminarus ir darbuotojų pasitarimus bei mokymus, kurių dėka buvo siekiama darbuotojų iniciatyvumo ir kūrybiškumo, didesnio rajono bibliotekų veiklos meistriškumo, paslaugų vartotojams kokybės gerinimo, laiku informuojant bibliotekų vartotojus apie naujas ir esamas paslaugas bibliotekose.

VB bibliografė Nijolė Pereckienė parengė „2017 metų žymių datų kalendorių“ ir išsiuntė el. paštu VB padaliniams.

2017 m. VB kartu su kaimo bibliotekomis dalyvavo bendruose projektuose: Nacionalinė bibliotekų, Suaugusiųjų mokymosi savaitė, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, Europos dienos šventė,

akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“. Rugsėjo 8 d. Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos darbuotojos lankėsi Skaitymo festivalyje, kuris vyko Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje. Šio renginio metu Molėtų biblioteka buvo apdovanota, kaip viena iš „Vasaros skaitymo iššūkio“ nugalėtojų, užėmusi pirmąją vietą tarp Panevėžio regiono bibliotekų. Skaitymo festivalis bibliotekininkėms taip pat suteikė galimybę susipažinti su kitų bibliotekų edukacinėmis programomis, žaidimais, pabendrauti su knygos draugais.

VB darbuotojams organizuotos išvykos į Knygų mugę Vilniuje ir į Aukštaitijos viešąsias bibliotekas. Savo patirtimi mielai dalinosi Kaišiadorių savivaldybės viešoji bibliotekos ir Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos padalinio – Vievio filialo darbuotojai.

2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.

Per ataskaitinius metus organizuota: 1 konferencija, 3 seminarai, 8 pasitarimai.

Pirmojo šių metų seminaro pirmoje dalyje VB direktorės pavaduotoja Nijolė Stančikienė skaitė pranešimą tema „2016 metų bibliotekos veiklos rodikliai“. Ji apžvelgė 2016 m. bibliotekos veiklą, kuri lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą, prieinamumą rajono gyventojams ir jų plėtrą. Ji trumpai aptarė bibliotekos savišvietos, kultūrinės, edukacinės, socialinės ir laisvalaikio organizavimo funkcijų veiklas mieste ir kaime.

Direktorė V. Raišienė savo pranešime „Molėtų viešosios bibliotekos 2016 metų veikla Lietuvos viešųjų bibliotekų kontekste. Nauja kultūros politika Lietuvoje“ akcentavo, kad Viešųjų bibliotekų asociacija siekia, kad viešosios bibliotekos galėtų aktyviau dalyvauti kultūros politikos kūrime, kultūra turi pasiekti socialiai pažeidžiamas bendruomenės grupes, jas įtraukti į kultūrinę veiklą, supaprastinti viešuosius pirkimus. V. Raišienė paragino bibliotekininkus ieškoti būdų, kaip sudominti bendruomenės narius dalyvauti bibliotekų vykdomose veiklose, išplėsti tradicines ir įvaldyti naujas paslaugas, kurios atitiktų bendruomenės lūkesčius.

Direktorė V. Raišienė supažindino su naujo „Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektu“ ir nuo 2017 m. vasario 1 d. galimais pasikeitimais, apskaičiuojant darbuotojų darbo atlygį.

2017 metų balandžio 28 d. surengtoje konferencijoje Molėtų viešoji biblioteka minėjo 80 metų sukaktį. Į viešąją biblioteką rinkosi bibliotekos bičiuliai, knygos mylėtojai, buvę darbuotojai paminėti bibliotekos įkūrimo 80-ąsias metines. Jie dalyvavo visą dieną bibliotekos jubiliejui skirtuose renginiuose. Pirmoje dienos pusėje vyko Mažoji knygų mugė, kurios metu vyko susitikimai su kraštiečiais menininkais, o vėliau – konferencija, skirta bibliotekos jubiliejui. Renginį vedė ir pranešimą „Kelionė laiku“ skaitė bibliotekos direktorė Virginija Raišienė. Taip pat pranešimą skaitė Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Strateginės plėtros departamento direktorius Eugenijus Stratilovas. Renginyje dalyvavo LR Kultūros ministerijos,

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės – Bitės viešosios bibliotekos atstovai, Molėtų rajono savivaldybės meras Stasys Žvinys, Molėtų r. kultūros ir švietimo skyriaus atstovai. Vyko bibliotekininkų apdovanojimai ir sveikinimai.

Spalio mėnesio seminaro temos: 1. „Edukacija bibliotekoje – galimybės ir iššūkiai.“ (Pranešėja vaikų literatūros skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė), 2. „Vaikų ir jaunimo knygų klubai“ (Pranešėja Inturkės filialo bibliotekininkė O. Cesiulienė). Seminare dalyvavo ir rajono tarybos narys Juozas Kerpė, atstovaujantis Valstiečių ir žaliųjų sąjungą bei Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ direktorė Živilė Mediekšienė, padovanoję po 24 knygas kiekvienai mūsų rajono bibliotekai.

Gruodžio mėnesį vyko seminaras „Į savo rūpesčius įterpk ir džiaugsmą“, kuriame dalyvavo skaitytojai, bibliotekų ir bendruomenių atstovai, seniūnijų seniūnai. Rajono meras pavaduotojas M. Kildišius ir Molėtų savivaldybės kultūros ir švietimo skyriaus vedėjos pavaduotojas G. Matkevičius gana įvairiapusiškai apžvelgė bibliotekų veiklas ir jų reikšmę bendruomenėms. Taip pat dėkojo bibliotekoje dirbantiems žmonėms, nuo kurių darbo priklauso bendra bibliotekos sėkmė. Konferenciją moderavo ir pranešimą parengė direktorė V. Raišienė.

2017 metais viešosios bibliotekos darbuotojų pasitarimuose buvo svarstomi šie klausimai:

- dėl bibliotekos paslaugų kokybės gerinimo,
- dėl darbuotojų kvalifikacijos kėlimo,
- dėl renginių organizavimo,
- dėl dalyvavimo Lietuvos kultūros tarybos skelbtuose konkursuose.
- dėl naujų bibliotekos darbuotojų pareigybių aprašymo rengimo,
- dėl bibliotekos struktūros keitimo,
- dėl kultūros įstaigų darbuotojų profesinės veiklos ir elgesio taisyklėse numatyty profesinės veiklos ir elgesio normų laikymosi.

Praktinės metodinės pagalbos teikimas kaimo filialuose.

2017 m. į kaimo bibliotekas išvykta 9 kartus, aplankyta 30 bibliotekų. Į išvykas dažniausiai vyko direktorė V. Raišienė, direktorės pavaduotoja N. Stančikienė, kompiuterių priežiūros specialistas A. Balanda. Išvykų tikslas – geriau įsigilinti į bibliotekose esamas problemas, numatyti priemones joms spręsti. Išvykos buvo skirtos darbo patikrai, konsultacijoms ir praktinei pagalbai vietoje. Darbuotojų kaita vyko Videniškių kaimo bibliotekoje. Profesionalūs bibliotekininkai, neturintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimo, apmokomi ne tik darbo vietoje, bet ir įgyja profesijos įgūdžių VB skyriuose. Įvairios konsultacijos ir rekomendacijos buvo teikiamos telefonu, elektroniniu paštu, per interneto bendravimo programą Microsoft Lync.

VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

2017 metais viešosios bibliotekos darbuotojai neatliko tyrimų, tik dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Informacijos mokslų departamento Bibliotekininkystės skyriaus inicijuojamuose ir koordinuojamuose tyrimuose: „Savivaldybių viešųjų bibliotekų fondų sistema“ ir „Savivaldybių viešųjų bibliotekų mokslinė veikla 2010-2015 metais. 2 dalis. Personalo, dalyvaujančio šioje veikloje, charakteristikos“.

Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos muziejų asociacija ir UAB Ekonominės konsultacijos ir tyrimai vykdė projektą „Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities įstaigų (muziejų ir bibliotekų) rinkodaros vertinimas ir rekomendacijos rinkodaros strategijų vystymui“. Projektu buvo siekiama parengti rekomendacijas dėl muziejų ir bibliotekų rinkodaros veiklos planavimo ir valdymo, taip pat sukurti įrankį, leidžiantį rinkodaros specialistams pasilyginti vykdomą rinkodaros veiklą (komunikaciją, ryšius su visuomene, rinkotyra ir pan.) su kitomis bibliotekomis. Molėtų viešoji biblioteka pateikė tyrėjams duomenis apie rinkodaros veiklą bibliotekoje ir gavo parengtą bibliotekos „Rinkodaros veiklos pasilyginimo ataskaitą“.

2017 metais Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka kartu su Panevėžio kolegija atliko tyrimą „Elektroninės paslaugos Panevėžio ir Utenos apskričių savivaldybių viešosiose bibliotekose. Molėtų VB dalyvavo vykdant šį tyrimą.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Informacijos mokslų departamento Bibliotekininkystės skyrius atliko tyrimą apie informacinį ir skaitmeninį viešųjų bibliotekų vartotojų raštingumą ir pakvietė Molėtų VB ir 5 kaimo bibliotekas dalyvauti šiame tyrime.

Bibliotekos dalyvavimas projektuose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais VB ir kaimo bibliotekos dalyvavo įvairiuose konkursuose ir vykdė 3 projektus. Projektas „**Europos dieną švęskime kartu!**“, finansuotas Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje. Projektą įgyvendinti padėjo VB draugai ir partneriai: Molėtų švietimo centras, Molėtų kultūros centras, Molėtų menų mokykla, bendrojo lavinimo mokyklos ir kaimo bendruomenių centrai.

2017 metais viešoji biblioteka visuomenei pristatė naują paslaugą – interaktyvų Molėtų rajono žemėlapi. Pasak projekto idėjos autorės Akvilės Stančikaitės, **projektas „Interaktyvus žemėlapis. Molėtų rajono literatūriniai tiltai“** šiandiena gali būti įvardijamas kaip nesibaigiantis mūsų krašto istorijos išsaugojimo maratonas – kiekviena įamžinta rajono vieta ar objektas tampa liudijimu apie Molėtų rajone gimusius, gyvenusius, dirbusius literatūros žmones. Interaktyviame žemėlapyje pristatoma 16 Molėtų rajono objektų ir su jais susijusių krašto literatūros asmenybių.

Projektą, kurį rėmė Lietuvos Respublikos ministerija ir Lietuvos kultūros taryba, lydėjo renginių ciklas – susitikimai su kraštiečiais, diskusijos, kūrybos vakarai, kūrybinės dirbtuvės bei kelionės literatūriniais keliais, buvo tęsiamas projekto fotografijų parodos eksponavimas 5 kaimo bibliotekose.

Vaikų literatūros skyrius vykdė **projektą „Molinukės kelionė su knyga“** ir įvairiomis veiklomis siekė skatinti vaikų skaitymo idėją. Molinukei keliauti padėjo menininkai, kurie įvairių meno priemonių pagalba vaikus paskatino pažvelgti į literatūrą kitaip: knygų pasaulį padarė spalvotą, skambantį ir judrą. Edukacinių užsiėmimų metu vaikai kartu su Molinuke nukeliavo visą knygos raidos kelią. Projektą rėmė Lietuvos Respublikos ministerija ir Lietuvos kultūros taryba.

VB ir kaimo bibliotekos 18-tą kartą dalyvavo Šiaurės šalių asociacijų "Norden" federacijos kuruojamame projekte **Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „Šiaurės salos“**, kuriuo siekiama skatinti skaitymą, domėjimąsi Šiaurės šalių literatūrą ir propaguoti švietimo idealus Šiaurės bei Baltijos šalyse ir kaimyniniuose regionuose.

Viešoji biblioteka ir 24 kaimo filialai dalyvavo iniciatyvoje **„Skaitymo iššūkis“**, kuris buvo organizuojamas siekiant puoselėti 2016-aisiais, Bibliotekų metais, vykdyto projekto „Vasara su knyga“ idėją. Šia iniciatyva buvo siekiama skatinti visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, susidomėjimą knygomis, dalytis informacija apie vertingą literatūrą bei propaguoti skaitymą kaip laisvalaikio pomėgį. „Skaitymo iššūkį“ koordinavo Lietuvos apskričių viešosios bibliotekos. Susumavus „Vasaros skaitymo iššūkio“ rezultatus Panevėžio regiono bibliotekose, paaikškėjo, jog Molėtų viešoji biblioteka yra smarkiai pirmaujanti. Tarp ketverto bibliotekų, daugiausia turėjusių skaitytojų, įveikusių po 10 vasaros skaitymo užduočių, buvo molėtiškiai su 806 vasaros iššūkio dalyviais.

2016 m. rugsėjo mėn. viešoji biblioteka pradėjo dalyvauti Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte **„Edukacinių renginių ciklas „Pokalbiai apie emigraciją 2“**, kuris tęsėsi iki 2017 m. gegužės mėn. Projekto tikslas: organizuojant kūrybiškumą skatinančią veiklą jaunimui, siekti praplėsti jų žinias apie (e)migracijos procesus ir taip prisidėti prie jaunimo pilietiškumo ugdymo, tautinės savivokos puoselėjimo.

Molėtų VB atsiliepė į Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos 2017 metais šventusios savo aštuoniasdešimtmetį kvietimą – bibliotekas-jubiliates įsijungti į bendrą rengiamą parodą, kurioje informatyviai ir vizualiai įdomiai atsispindėtų bibliotekų-jubiliačių nueitas kelias.

Dapkūniškių ir Bijutiškio kaimo bibliotekos teikė reikalavimus atitinkančią paraišką Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekai ir gavo dovanų – Metų knygos rinkimuose dalyvavusių knygų kompleksus.

Kaimo bibliotekos labai aktyviai dalyvavo projektuose, kuriuos vykdė kaimo bendruomenių centrai, bendrojo lavinimo mokyklos. Projekto „Kuolakasių bendruomenės

kultūrinės veiklos gerinimas“ įgyvendinime aktyviai dalyvavo Kuolakasių bibliotekininkė N. Krivičienė.

Inturkės bibliotekininkė O. Cesiulienė buvo Inturkės kaimo bendruomenės projekto „Gyva kartų grandis (kraštiečių šventės belaukiant)“ vadovė. Projektą finansavo Molėtų savivaldybės administracija.

Suginčių bibliotekininkė R. Vaščiūnienė, tuo pačiu būdama ir kaimo bendruomenės centro pirmininkė, vykdė projektus: „Kaimo šventės suburia, vienija, džiugina“ ir „Bendruomenės akcijos ir iniciatyvos, skirtos viešųjų erdvių ir aplinkos kokybei gerinti“.

Giedraičių bibliotekininkė D. Imbrasaitė dalyvavo bendruomenės projekto „Giedraičių miestelio šventės ir rajoniniai renginiai“ veiklose.

Rašant ir įgyvendinant Arnionių bendruomenės projektus: „Kasmetinė Žvejo dienos šventė“ ir „Viešosios erdvės, prie Arnionių bendruomenės namų, tvarkymas ir puoselėjimas“ aktyviai dalyvavo bibliotekininkė R. Bukovskienė.

Asociacijos „Toliejų bendruomenės centras“ valdybos narė, bibliotekininkė A. Židonienė teikė paraišką Nevvyriausybinų organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonei „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ Molėtų rajono savivaldybės administracijai ir vykdė projektą „Judu – sveikai gyvenu“.

VIII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius

2017 metais VB ir kaimo filialuose dirbo 48 darbuotojai (2016 m. – 49). Iš jų: VB – 24, kaimo bibliotekose – 24. Profesionalūs bibliotekininkai – 39. Iš jų: VB – 15, kaimo bibliotekose – 24.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną, skaičius:

- SVB – 16. Iš jų: VB – 1, kaimo bibliotekose – 15.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas (skaičius ir proc. nuo visų profesionalių bibliotekininkų skaičiaus).

Su aukštuoju:

- SVB – 18 (46%)
- VB – 8 (21%)
- kaimo bibliotekose – 10 (26%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- VVB – 6 (15%)
- VB – 6 (15%)
- kaimo bibliotekose – 0 (0%)

Su aukštesniuoju:

- SVB – 17 (44%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 7 (18%)

- VB – 7 (18%)
- kaimo bibliotekose – 10 (26%)
- VB – 5 (13%)
- kaimo bibliotekose – 2 (5%)

Su kitu:

- SVB – 4 (10%)
- VB – 0
- kaimo bibliotekose – 4 (10%)

2017 metais profesionalių bibliotekininkų kaita vyko Videniškių kaimo bibliotekoje – po 25 darbo metų bibliotekoje iš darbo išėjo Danutė Narbutienė.

2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.

2017 metais VB darbuotojai kvalifikaciją kėlė įvairiuose kursuose, stažuotėse, seminaruose. Iš viso kvalifikaciją kėlė 41 darbuotojas (2016 m. – 40), iš jų: 19 VB ir 22 kaimo bibliotekininkai 200 kartų (2016 m. – 104). Iš jų: nuotoliniuose mokymuose dalyvavo ir juos baigė 29 VB ir kaimo darbuotojai, 131 kartą.

2017 metais ypač populiarūs buvo nuotoliniai mokymai. Į 3 nuotolinius mokymus kvietė Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo biblioteka:

1. Svetainės www.verslokursai.lt mokymai,
2. Svetainės www.pluralsight.com mokymai,
3. 2 mokymų paketai: „Inovacijų plėtra“ ir „Klientų aptarnavimo standartas“ – šie mokymai buvo skirti specialiai bibliotekininkams.

Dvi bibliotekininkės mokėsi Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Erasmus+ projekto „Andragogika: nuotolinė mokymosi sistema bibliotekų specialistams“ sukurtoje nuotolinėje mokymosi sistemoje.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka organizavo nuotolinius mokymus "Nemokamos debesų paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose", kuriuos baigė Bijutiškio bibliotekininkė S. Navikienė.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistų parengtose mokymų 4 programose: „Projektų rengimas. Praktika“, „Rankraščių fondų tvarkymas ir katalogavimas“, „Darbas su atvirojo kodo dokumentų maketavimo programa „Scribus“ ir „Bibliotekininkystės pradžiamokslis“ dalyvavo 26 bibliotekininkai.

Spalio mėn. 4 VB specialistai stažavosi Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje ir dalyvavo mokymuose „Virtualių parodų kūrimas nemokamais Google įrankiais“ (J. Verbickienė), „Dokumentų stacionarių parodų organizavimas“ (B. Urbanavičienė) ir

„Kraštotyra ir paveldas bibliotekoje: laikmečio iššūkiai ir inovatyvumo paieškos“ (A. Mikelinškaitė, A. Palionienė, A. Rimkūnienė).

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka vykdė projektą „Panevėžio regiono bibliotekų edukatorių kvalifikacijos gerinimas“ ir pakvietė 7 specialistus iš Molėtų dalyvauti seminare „Edukacija bibliotekoje: galimybės ir iššūkiai“. Spalio mėn. 5 specialistai dalyvavo seminare "Psichologinės žinios bibliotekų specialistams-edukatoriams", o vaikų literatūros skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė – 2 dienų praktinių užsiėmimų stovykloje. Stovyklos dalyvių darbo tikslas – bibliotekų edukatoriams skirtos metodinės priemonės parengimas.

2017 m. Molėtų švietimo centras įgyvendino programą „Abipusę vertę kurianti komunikacija“ ir organizavo 3 mokymus, kuriuose dalyvavo 5 bibliotekos specialistai.

Birželio 07-11 d. į tarptautinius gerosios bibliotekų patirties susitikimus „Šiuolaikinė biblioteka kintančiame pasaulyje: funkcijų transformacija, vystymosi ir partnerystės modeliai“ Lenkijos ir Slovakijos bibliotekose vyko V. Raišienė ir N. Stančikienė. Organizatorius – Lietuvos regionų viešųjų bibliotekų asociacija.

Spalio 9 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje projekto „Gyventojų skatinimas išsamiai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ pristatyme, o spalio 10 d. – seminare „Viešųjų ir mokyklų bibliotekų bendradarbiavimo patirtys ir gerosios praktikos mainai“.

Lapkričio 23-24 d. V. Raišienė gilino žinias Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“ mokymuose „Vadovų ir darbuotojų ugdymas“ Druskininkuose. Taip pat direktorė dalyvavo Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstiniuose posėdžiuose.

Sausio 6 d. LBD Molėtų skyriaus narės R. Kairytė ir D. Gaivelienė dalyvavo X-ajame LBD narių suvažiavime Vilniuje.

Vaikų literatūros skyriaus specialistės J. Vyšniauskienė ir J. Nariūnienė vasario 22 d. dalyvavo Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, Molėtų rajono savivaldybės, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro organizuotame seminare „Vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimo aktualijos“.

Vasario 22 d. Utenos A. ir M. Miškinų viešojoje bibliotekoje vykusiame seminare „Senjorų mokymo ir švietimo galimybės: kaip gauti paramą ir plėtoti partnerystes?“ dalyvavo D. Šilinskaitė ir A. Nazarovienė.

Kovo 2-3 d. Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje organizuotame Europos Sąjungos informacijos tinklo Lietuvoje koordinaciniame susitikime dalyvavo A. Jasaitienė.

VŠĮ „Vilniaus rotušė“ ir VŠĮ „Kultūros horizontai“ organizavo seminarų ciklo „Efektyvi kultūros vadyba“ antrąjį praktinį seminarą „Kultūrinių paslaugų ir įstaigų rinkodara“, kuriame dalyvavo J. Vyšniauskienė.

Gruodžio 5 d. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos konferencijoje „Bibliotekos socialiniams pokyčiams: kultūra ir rinkodara“ dalyvavo N. Stančikienė ir A. Jasaitienė.

Gruodžio 12 d. vaikų literatūros skyriaus specialistė D. Gaivelienė dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuotame seminare „Specializuotos paslaugos socialiai pažeidžiamų grupių vartotojams bibliotekoje“.

Lapkričio 8 d. Lietuvos bibliotekininkų draugija pakvietė bibliotekos specialistę A. Jasaitienę dalyvauti akcijos „Knygų Kalėdos“ koordinatorių susitikime su Prezidentūros atstove Rūta Elijošaityte Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje, o lapkričio 22 d. A. Jasaitienė dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės pirmosios Lietuvoje Kalėdų eglės įžiebimo ir knygos bičiulius telkiančios akcijos „Knygų Kalėdos“ pradžios paskelbimo iškilmėse.

Darbuotojai, dalyvavę įvairiuose forumuose, konferencijose ir seminaruose, išklausytą informaciją darbuotojų pasitarimų metu perteikė kolegoms.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai.

Vartotojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 138 vartotojai,
- VB – 114 vartotojai,
- kaimo filialuose – 153.

Lankytojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 3631,
- VB – 2500,
- kaimo bibliotekose – 4338.

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui:

- SVB – 4285,
- VB – 2867,
- kaimo bibliotekose – 5172.

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

2017 metais visos SVB tinklo bibliotekos dirbo patenkinamos būklės patalpose.

Avarinės būklės patalpų nebuvo.

Žiemos sezono metu buvo šildomos visos kaimo bibliotekos, iš jų Sidabrinių, Skudutiškio, Žalvarių ir Žaugėdų bibliotekos šildomos elektriniais šildytuvais.

2017 metų pabaigoje telefono ryšį turėjo VB (5 telefonus) ir 1 kaimo biblioteka, t.y. 4 % kaimo bibliotekų turėjo telefonus. Kitos bibliotekos, esančios bendrojo lavinimo mokyklos patalpose, naudojami mokyklų bendruomenei priklausančiais telefonais.

Bendras bibliotekų patalpų plotas (m²) iš viso:

- SVB – 3141,
- VB – 910,
- kaimo bibliotekose – 2231.

Bendro bibliotekų ploto tenka 1 gyventojui – 0,168 m².

Iš jų naudingas:

- SVB – 2609,
- VB – 782,
- kaimo bibliotekose – 1827.

Lentynų apskaita.

Viso fondo lentynų metrais skaičius:

- SVB – 3507,
- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2712.

Iš jų atviro fondo:

- SVB – 3482,
- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2687.

2. Techninis aprūpinimas.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:

- SVB – 138,
- VB – 35,
- kaimo bibliotekose – 103.

Kompiuterių naudojimas: skirta vartotojams – 92, darbuotojams – 46.

Projektorių skaičius: 3; Spausdintuvų skaičius: 4.

Dauginimo priemonių skaičius (tame skaičiuje daugiaviečiai įrenginiai):

- SVB – 28, iš jų:
- VB – 3,
- Kaimo bibliotekose – 25 daugiaviečiai įrenginiai.

2015 metais Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka perdavė turtą – 3 skaitykles.
2017 metais šis turtas įtrauktas į VB ilgalaikio turto apskaitą.

X. FINANSAVIMAS

1. Pajamos ir finansavimas.

Gauta lėšų – 447103 Eur.

Bibliotekos steigėjo ir valstybės biudžeto lėšos – 437431 Eur.

Iš jų:

Rajono savivaldybės administracijos lėšos – 422387 Eur.

Iš jų:

- darbuotojų atlyginimams (be mokesčių) – 287661 Eur,
- dokumentų įsigijimui – 11500 Eur,
- kompiuterinės įrangos palaikymui – 2342 Eur,
- kitoms išlaidoms – 120884 Eur.

LR Valstybės biudžeto lėšos (dokumentų įsigijimui) – 15044 Eur.

Lėšos, gautos už mokamas paslaugas – 1843 Eur.

Lėšos iš juridinių ir fizinių asmenų (parama, gauta iš 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio, pervesto į VB sąskaitą, ES lėšos, leidyklų, įvairių organizacijų ir įstaigų ir pavienių asmenų, kraštiečių parama) – 729 Eur.

Lėšos, gautos pilnam ar daliniam projektų, programų finansavimui – 7100 Eur.

2. Išlaidos.

Išlaidų iš viso – 446613 Eur.

Iš jų:

- darbo užmokesčiui – 287661 Eur,
- dokumentams įsigyti – 26544 Eur.

Iš jų:

- knygoms – 15044 Eur,
- periodikos prenumeratai – 11500 Eur,
- elektroniniams dokumentams – 0,
- neelektroniniams (kitiems) – 0 Eur,
- automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai; jos palaikymui, ir kt. – 2342 Eur,
- kitos išlaidos – 130066 Eur., iš jų: socialinis draudimas – 87926 Eur.

IŠVADOS

2017 metais Molėtų rajono viešoji biblioteka minėjo 80-ies metų veiklos jubiliejų. Per šiuos dešimtmečius biblioteka augo, plėtėsi ir keitėsi, tačiau išlaikė savo tapatumą ir suformavo išskirtinius bruožus. Balandžio 28 dieną ši sukaktis buvo iškilmingai paminėta šventiniame renginyje, kuris subūrė didžiulį ratą ištikimiausių bibliotekos skaitytojų, bičiulių, knygos mylėtojų bei garbingų svečių.

2017 metais viešoji ir kaimo bibliotekos įvairiais būdai gerino kultūros ir informacijos paslaugų ir renginių kokybę, pasiūlant tradicines ir novatoriškas iniciatyvas, skatinančias skaitymą ir įvairių šalių kultūros sklaidą. Buvo stengiamasi, kad bibliotekos taptų Molėtų rajono bendruomenių socialine kultūrine erdve, susitikimų ir akiračio plėtros vieta.

Bibliotekos iškeltiems uždaviniams ir veiklai vykdyti savivaldybė skyrė 422387 Eur. Iš jų: 287661 Eur. – darbo užmokesčiui ir 11500 Eur. – dokumentų įsigijimui. Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15044 Eur. Už mokamas bibliotekos paslaugas (dokumentų kopijavimą, skenavimą, CD įrašymą, įrangos nuomą) surinkta 1843 Eur. Nuoširdžiai dėkojame visiems, paskyrusiems 2% pajamų mokesčio bibliotekai.

Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 29,8% Molėtų rajono gyventojų (2016 m. – 28,9%). Jiems išduota 167151 dokumentas (2016 m. – 166896 fiz. vnt.). 2017 metais viešojoje ir kaimo bibliotekose apsilankė 141629 lankytojai (2016 m. – 140783 lankytojų).

Viešosios ir kaimo bibliotekų dokumentų fondai pasipildė 11708 fiz. vnt. 1410 pavadinimų naujų dokumentų. Paramos gauta 2612 fiz. vnt. dokumentų, 638 naujais pavadinimais. Viešojoje bibliotekoje galima skaityti 96 pavadinimų laikraščius ir žurnalus, didesnėse kaimo bibliotekose – apie 18 pavadinimų.

2017 metais visose (24) kaimo bibliotekose veikė viešieji interneto prieigos taškai. Bibliotekų lankytojai ne tik mieste, bet ir kaime (ir net iš savo asmeninių kompiuterių) galėjo nemokamai naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library" ir teisės aktų duomenų baze "INFOLEX".

Taip pat bibliotekoje buvo tęsiamas LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimas kaimo bibliotekose. Įdiegtas LIBIS automatizuotas skaitytojų aptarnavimo posistemis VB sąlygojo greitą ir kokybišką skaitytojų aptarnavimą. Biblioteka dalyvavo LIBIS Analizinės bibliografijos posistemio kūrime, nuolat siuntė vietinės spaudos analizinius įrašus į nacionalinę bibliografijos duomenų bazę, pradėjo kurti savo bibliotekos kraštotyros duomenų bazę elektroniniame kataloge.

2017 metais – jau dešimtą kartą iš eilės organizuota Mažoji knygų mugė Molėtuose. Renginys sutraukė daug knygos gerbėjų ir sudarė sąlygas rajono bendruomenės nariams ne tik susipažinti su naujomis knygomis, jas įsigyti, bet ir susitikti, pabendrauti su knygų autoriais ir leidėjais. Rajono literatūrinės tradicijas tęsė kasmet organizuojamas Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas.

Vykdamas tęstinį projektą „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, buvo ne tik sukurtas interaktyvus rajono literatūrinis žemėlapis, bet ir organizuota daug renginių, susitikimų su Molėtų krašto literatūros kūrėjais ir puoselėtojais. Projektas "Molinukės kelionė su knyga" įvairiomis veiklomis siekė skatinti vaikų skaitymo idėją. Projektus finansavo LR Kultūros ministerija, Lietuvos kultūros taryba.

Bendradarbiaujant su kultūros, švietimo ir kitomis rajono įstaigomis bei visuomeninėmis organizacijomis (ypač su Molėtų literatū brolija, leidyklomis, kraštiečiais, kaimo bendruomenėmis), vykdyti projektai, surengta daug įdomių susitikimų, parodų, knygų pristatymų. Iš viso 2017 metais suorganizuota 858 įvairūs renginiai. Daug VB ir kaimo bibliotekose organizuojamų renginių buvo skirti kraštiečių leidinių ir kūrybos darbų pristatymui, susitikimams su savo krašto žymiais žmonėmis.

2017 metais bibliotekos darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiuose tobulinimosi kursuose, seminaruose, konferencijose, rašė ir vykdė projektus, gerino informacijos sklaidą, analizavo vartotojų informacinius poreikius. Iš viso 200 kartų (iš jų: nuotoliniu būdu –131 kartą), kvalifikaciją kėlė 41 darbuotojas.

Svarbu paminėti, kad beveik kiekviename rajoninių laikraščių numeryje buvo publikuojamos informacijos apie įvairiausias bibliotekų veiklas. Iš viso apie VB ir kaimo bibliotekas parašyta 169 straipsniai vietinėje ir respublikinėje spaudoje.

Tolesni veiklos uždaviniai:

- suaktyvinti veiklas, skirtas 2018 metus Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui ir Europos kultūros paveldo metais paminėti;
- visokeriopai didinti bibliotekos vaidmenį bendruomenės gyvenime, užtikrinant bibliotekinių paslaugų prieinamumą;
- skatinti naujoves, racionalius pokyčius ir inovacijas, kurių poveikis būtų pagrįstas tyrimais ir analize;
- peržiūrėti ir pertvarkyti Viešosios bibliotekos organizacinę struktūrą;
- skaitmeninti ir populiarinti literatūrinį krašto paveldą;
- aktyviai plėtoti projektinę veiklą, plėtoti tolesnį bendradarbiavimą, palaikyti senus bei užmegzti naujus partnerystės ryšius.

ATASKAITĄ PARENGĖ:
Nijolė Stančikienė
direktorės pavaduotoja
tel. 8-383-51695
el. p. biblioteka@moletai.rvb.lt